

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ IOVIN TRG 8

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Szerkesztőség 8-10. U-52

NAPILÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Évesjegyre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárRegisztrált
munkás szep., hatálya az
ország egész területén

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. AUGUSZTUS 22.

227. SZÁM

CSÜTÖRTÖK

Elkészült a hágai pénzügyi szakértők új jelentése

A jelentés megállapítja, hogy az angol követelések negyvenöt százaléknak tettek eleget — A francia delegáció Olaszország terhére hajlandó további engedményekre

Hágából jelentik: Két napos munka után

a szövetséges hatalmak pénzügyi szakértőinek jelentése szerdán délben elkészült.

A többségi jelentés megállapítja, hogy a Young-egyezményből folyó részesedésre irányuló angol követelések negyvenöt százaléknak eleget tettek.

Hír szerint ezt a negyvenöt százalékat a franciák fel akarják emelni ötven százalékra, még pedig

a további engedményeket Olaszország terhére tennék, ami ellen az olaszok a leghatározottabban tiltakoznak,

Majd jelentve, hogy csak abban az esetben tehetnek engedményeket, ha Franciaország szintén hasonló arányban enged.

Snowden szerdán délelőtt Brianddal és Trelivel folytatott tanácskozást,

amelynek hangja jóval barátságosabb volt, mint az elmúlt napok tanácskozásaié, azonban

a tárgyi nehézségek továbbra is fennállnak.

A hat hatalom delegátusai szerdán újból összeültek, hogy

a német jóvátétel teljesítése ügyében modus vivendiben állapodjanak meg, miután most már szeptember elsejéig a Young-egyezmény nem léphet életbe, a Dawes-egyezményt pedig nem

akarják tovább érvényben tartani

és ezért ideiglenes megoldást keresnek.

Kedd este Scheweningenben Hága város tanácsa fogadó estét rendezett a konferencia résztvevőinek tiszteletére, akiket kivül a holland kormány, valamint a diplomáciai testület tagjai és számos más előkelőség jelent meg. Az ünnepi hangverseny után tánc mellett a késő éjszakai órákig együtt voltak a konferencia résztvevői.

Jugoszláv-francia kivándorlási konvenció létesül

A két kormány megbízottai kedden eredményteljesen fejezték be a tárgyalásokat

Az Avala jelenti Beogradból: Kedden fejeződtek be a külügyminisztériumban a tárgyalások a francia kormány megbízottjaival egy kivándorlási konvenció megkötéséről. A francia delegáció tagjai voltak a francia munkügyi és a földmívelési minisztérium kiküldöttjei, valamint a beogradi franciakereskedelmi attasé és a francia követség titkára. A jugoszláv delegáció tagjai voltak Prédics Szvetisláv dr. a külügyminisztérium konzuláriskereskedelmi osztályának igazgatója, Jeremias Dusan szocialpolitikai minisztériumi osztályfőnök és dr. Sztoljkovic Velimir földmívelési minisztériumi osztályfőnök mint delegátusok, továbbá Aranckli Fedor és Tufkovic Mihajlo dr. mint szakértők.

Az összes kérdésekben megegyezés jött létre, amelyet már csak néhány mellékes kérdésben kell kiegészíteni, úgyhogy rövidesen aláírásra kerülnek a konvenciók. A konvenciók rendezik a munkásregutálás kérdését és a munkások segélyezésének ügyét is a másik államban.

Véglegesen megállapították annak a megállapodásnak szövegét, amelyet a két kormány két konvenciók végrehajtására vonatkozólag, valamint az egyik államból a másik államba tanulmány céljából küldendő munkásokra vonatkozólag.

A konvenciókat megteremtik az első alapját a munkaerővel való támogatásnak, amelyet az egyik állam a másiknak nyújt és ez még szorosabbra fűzi a két országot.

Kedden este a francia delegáció tiszteletére vacsorát rendeztek a Dedinjén.

A Graf Zeppelin csütörtökön hajnalban startol Tokióból Losangeles felé

A léghajó harmadik utszakasza a Hawaii szigeteken és Honolulu át vezet a Csendes Oceánon keresztül — A Graf Zeppelin tisztjeit ajándékokkal halmozzák el Japánban — Eckener reméli, hogy meg tudja dönteni a világgörül repülés huszonhárom napos világrekordját

Tárgyalások indultak meg a transzszibériai légi járatok rendszeresítéséről

Tokióból jelentik: Az eredeti terveknek megfelelően

a Graf Zeppelin tokiói időszámítás szerint csütörtök hajnalban négy órakor startol világgörül útjának harmadik szakaszára.

Fz az idő középeurópai időszámítás szerint szerda este nyolc órák felel meg. A léghajó Tokióból pontosan a Csendes-oceánon haladó gőzök utirányát fogja betartani. A Hawaii-szigetekig egyenesen keleti irányban halad a Ráktérítő vonalán, majd Honolulu átrepülése után északkeleti irányt vesz és

a harmadik utszakasz végpontját, Losangelest körülbelül vasárnap este éri el.

Ez az utvonat 9700 kilométer.

A Graf Zeppelin tiszteletére rendezett ünnepek fénypontja kedd este a japán kormány által az Impériai szállodában rendezett bankett volt, amelyen négy miniszter és számos notabilitás jelent meg. A termet nemet és japán zászlókkal díszítették és az asztal felett a Graf Zeppelin modellje lebegett a mennyezethez erősítve.

A Graf Zeppelin tisztjeit japán hivatalos és magánszemélyek annyira elhalmozzák ajándékokkal,

hogy azokat ládába csomagolva, tengeri úton küldik haza Németországba, mert a léghajón nincs a sok ajándék számára hely.

Eckener reméli, hogy meg tudja dönteni a világgörül repülés 23 nap és 15 óra rekordját,

amelyet Mears és Collier állítottak fel és hogy ezt a világrekordot valóban megdönthessék,

a Graf Zeppelinnek legkésőbb augusztus 31-ikén délután el kell érnie a Szabadságszobrot a newyorki kikötőben.

A Graf Zeppelin Tokiótól Losangelesig egy dolláros,

Tokiótól Newyorkig 1.50 dolláros és Tokiótól Friedrichshafenig 2.50 dolláros portó ellenében szállítja a leveleket és Japánban eddig már három ezer levelet adott fel a léghajón való továbbítás céljából.

A Csendes Oceán felett japán részről egy haditengerészeti és egy hadseregbeli tiszt, valamint egy hírlíró is utazni fog a léghajón. A légi kikötőbe állandóan rengeteg ember tömörül, hogy megnézzék a Graf Zeppelint. A japán kormány valamennyi tagján kívül a császári család több hercege és hercegnője is felment a léghajó fedélzetére, hogy a Graf Zeppelin belsejét megnézzék.

Mint Berlinből jelentik, a Lokalanzeiger értesülése szerint

a német kormány és a szovjetkormány között tárgyalások vannak folyamatban, amelyeknek célja Berlin és Tokió között Szibérián át állandó légi közlekedés rendszeresítése.

A transzszibériai légi szolgálatot Zeppelinek látnak el. Német részről Londonban is lépéseket tettek olyan célból, hogy azok az angol léghajók, amelyek Indiával és Ausztráliával tartják fenn az összeköttetést, a jövőben Berlinen át repüljenek.

Mint Londonból jelentik, a Daily Express értesülése szerint az újonnan épült két nagy angol kormányozható léghajó, az »R 100« és az »R 101« szeptember elsei napjaiban kezd meg próbarepüléseit.

Newyorki jelentés szerint a detriti repülőtérrel kedd este startolt első próbarepülésére az amerikai légi flotta legújabb apró típusú kormányozható léghajója. Az első próbarepülés negyvenöt percig tartott. A léghajó teljesen fémből készült, ötven méter hosszú és tizenhét méter széles. Anyaga alumínium és vörösrézkeverék. A léghajót két motor hajtja, héliumgázzal töltik és öt embert vihet magával.

Vendéglős kamarát és szakiskolát kívánnak az ország vendéglősei

Beogradból jelentik: Az országos vendéglőskongresszust szerdán délben nyitották meg a Claridge szálló nagytermében. A kongresszus első ülésén mintegy három ezer vendéglős vett részt. A belügyminiszter képvisletében dr. Jankovic Danilo, a pénzügyminisztérium képvisletében Petrovic Petár, a kereskedelmi minisztérium képvisletében pedig dr. Zsizsek Cyrill inspektorok jelentek meg a vendéglőskongresszuson.

Milicevic Dusan, a központi vendéglősszövetség elnöke délelőtt fél tízkor nyitotta meg a kongresszust. Indítványára a gyűlésről hódoló táviratot intéztek Ötölsége Alekszandar királyhoz. Milicevic elnök tartott ezután hosszabb beszédet, amelyben részletesen foglalkozott a vendéglősiipar aktuális problémáival. Az elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta a napirenden levő tárgyak nagy fontosságát és különösen azt a kívánságot, hogy a vendéglősiipar számára külön kamarát kell létesíteni, amely fegyelmi bíróság is volna s örködné a vendéglősi kar erkölcsi kvalifikációja felett. Utána Bogdanovic Vladan, a szkopljeli vendéglősegyesület elnöke tartott beszédet, amelyben a külön vendéglőskamara mielőbbi felállítása mellett foglalt állást. Utána Petkovic Petár dubrovnikai vendéglős beszélt a vendéglőskamara szükségességéről, valamint az idegenforgalomról és a turisztika kérdéséről. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben követelik a vendéglősök és a szállodákra kirótt különböző közterheknek a csökkentését. A határozati javaslat rámutat, hogy illeték és adó fejében az ország néhány ezer vendéglőse többet fizet, mint bármely más foglalkozási ág. Követelik a vasuti tarifa csökkentését is az idegenforgalom érdekében. Egy másik határozati javaslat rámutat arra, hogy az illeték zárásáról és nyitásáról szóló szabályrendelet milyen súlyosan érinti a vendéglősiipart. Elnök helyettesével fogadták el azt az indítványt is, hogy kérve nyessék a rendőrségi illeték leszállítását. Rezolúcióban fordult a kormányhoz a kongresszus vendéglősszakiskola felállítására érdekében.

A határozati javaslatok megszavazása után a kongresszus véget ért és a kongresszus tagjai megnézték a Claridge helyiségeiben levő vendéglősiipari kiállítást.

A topolai csendőrség elfogott két elítélt cigányt, akik megszöktek a lepoglavai fegyintézetből A veszedelmes banditák szökésük után rablógyilkosságot követtek el Horvátországban

A bácskatorpolai csendőrség néhány nappal ezelőtt két veszedelmes banditát tett ártalmatlanná. A topolai csendőrség ugyanis letartóztatott két cigányt, akiről megállapították, hogy a horvát bíróságok néhány évvel ezelőtt különböző rablógyilkosságok és rablások miatt

tizenyolc-tizenyolc évi fegyházra ítélték, de az év elején megszöktek a lepoglavai fegy-házból.

A lepoglavai fegyházból annakidején, mint jelentették, tíz fegyenc megszökött. A szökevények mindegyike súlyos büntetésre volt ítélve, mindegyikük büntetése meghaladta a tíz évet. Az ország csendőrsége és rend-

őrsége hajszát indított ellenük és rövidesen legnagyobb részüket el is fogták, de néhányan szökésben maradtak. Minden jel arra mutatott, hogy a szökésben levő haramiák a Vajdaságban rejtőzködnek. A csendőrség szemmel tartotta a gyanús alakokat és most sikerült is mindkét szökött fegyencet elfogni. Petrovics Sándornak és Nikolics Ferencnek hívják a tizenyolc évre elítélt szökött fegyencet, akik szökésük után Horvátországban több lopást és egy rablógyilkosságot is elkövettek.

A bácskatorpolai csendőrség a két veszedelmes cigányt letartóztatás után a szubotícai ügyészség fogházába szállította.

Nincs hír a svájci oceánrepülőkről

A repülőgépnek csak két napra elegendő benzinkészlete volt és így attól tartanak, hogy a Jung-Schweizerland kénytelen volt a nyílt tengeren leszállni

Newyorkból jelentik: Kaeser és Lüscher svájci oceánrepülőkről semmi hír sincs.

Miután repülőgépükön, a Jung Schweizerlandon csak két napra elegendő benzint vittek magukkal, attól tartanak, hogy a pilóták nem tudják elérni az amerikai partot és

valószínű, hogy kénytelenek voltak leszállni a nyílt tengeren. A negyvenyolc óra, amennyire benzinkészletük futotta, közép-európai időszámítás szerint szerdán reggel hét órakor járt le.

Szerdán reggel több amerikai katonai repülőgép indult a Jung Schweizerland felkutatására és az oceánra levő gőzösek is utasítást kaptak, hogy kísérjék figyelemmel, nem akadnak-e a repülőgép nyomaira.

A svájci repülők gumilövedékeket vittek magukkal és így megvan az a remény, hogy egy-két napig a vízen tudják tartani megukat.

A halifai meteorológiai állomás jelentés szerint Newfoundland és az amerikai partvidék fölött ködös rossz az időjárás.

Schreiber már a harmadik helyre került a zagrebi sakkversenyen

Pillanatsfelvételek a zagrebi mesterképző versenyről

A zagrebi kereskedők otthonának délfelé nyíló ablakain egész nap forrón tűz be a napsugár. A sűrű cigarettafüstben a nyolc fehérterítés asztalka körül szinte látni se lehet az alakokat, halkán morajlik a terem, csak néha röppen fel egy hangosabb szó.

Harminc fokos melegben folyik a jugoszláv mesterképző sakkverseny. Jugoszlávia minden részéből 16 sakkmatador jött össze Zagrebba és naponta nyolc órát küzdenek a számukra világot jelentő fehér-fekete mezőkön. Elkeseredett, komoly küzdelem folyik itt a jugoszláv mesteri címért és oklevélért, amelyet a verseny első helyezetteje kap meg.

Nyolc asztalnál 16 fej; összehajló koponyák mellett gyerekarok, küzdenek megfeszített ideggel és bár mindenki nyugodtságot akar színelni, a fogak között az összepréselt cigaretta, vagy szivar elárulja a nagy lelki izgalmat.

Odakint a Jurisics-uccán és a Jelacsics-téren vigan csilingel a villamos, riasztóan bögnék az autószerénák, idebent tizenhat agyakrobata lélekzetvisszafojtva és megfélekedve a világról harcol a kis fafigurákkal. Nő nem szerepel a versenyben, ez a szenczió egyelőre Karlsbadnak maradt, a nézőközönség sorai-ban sincs egyetlen nő sem, itt csak egy hölgy érdekel mindenkit: a fából faragott keeses, ürge Dáma, aki itt a fehér-fekete mezőn még nagyobb szerepet játszik, mint a húsból és vérből való nő az élet játékában.

A sakkverseny eddig legnagyobb és kellemetlen meglepetése Nedeljkovics Ozren beogradi technikus a verseny favoritjának megbetegedése és kilépése a további küzdelemből. Nedeljkovics a verseny első felében kitünően szerepelt és hét játszmából hat és fél pontot meg is szerzett. Pár napig rosszulról panaszkodott és amikor annyira fejlődött a betegsége, hogy Grabovsek ellen ki se állhatott, kiment az Irgalmas Nővérek kórházába és az orvosok vakbélgyulladás konstataáltak. Rögtön műtőasztalra fektették, az operáció sikerült és most már túl van minden veszélyen. Még két hétig kórházban marad és emiatt nevét törölték a versenyzők sorából. Nedeljkovics azonban máris bizakodik, hogy jövőre — vakbél nélkül — megnyeri a bajnokságot.

Nedeljkovics kiesése után a legtöbb esélye a fiatal ljubljanaí játékosnak, Vogeltnak Adolfnak van, aki most másodszer vesz részt mesterképző versenyen. Az alig husz éves jogász roppant komolyan veszi a versenyt. Tipusa a koncentrált erős idegzeti játékosoknak. Ezen a versenyen már megnyert »hóltbiztosan« remi játékokat és remire vitt ki »holtbiztosan« veszített partit. Martinovszki Simeon, a fiatal szkopljei orosz tanár feltétlenül a legjobb helyezések egyikére aspirál. Egyike a leghiggadtabb, legfigyelmesebb játékosoknak.

A startnál a legszebben indult a maribori Meszi-

csék József, aki a hatodik fordulói mindössze fél pontot veszített, de Vogeltniktől kikapott. Partijuk nyolc óra hosszat tartott. Az első veszített parti óra hanyatlók.

Dalmáciát Trifunovics Péter, a szibeniki sakkklub bajnoka képviseli. Először játszik nagyobb versenyen és máris igen jó formát mutatott. Martinovszki elleni győzelme a második fordulóban pompás teljesí-mény volt és a szép játszmát az összes zagrebi lapok közölték.

A verseny legfiatalabb és egyben legtemperamentumosabb szereplője a szubotícai Schreiber Imre. Komolyan ül a tábla mellett ellenfeleivel szemben, hallgatag, de huzásai frissek, ötletesek. Az első négy fordulót betegen játszotta végig, így is két döntetlent ért el és egy játszmát megnyert. Most már meggyő-gyult és meglepő stílusban egymásután öt ellenfelet győzte le. Meglepetést kellett nagy elméleti képzettsége, az utolsó fordulóban pedig precíz taktikája és ötletes kombinációi. Ha formáját megtartja, az első köztöltő végez, ha ezután már az első helyre nem is számíthat.

Schreiber mellett foglal helyet a tabellán a szizsaki Weisz Zlatko. Szolid játékos, akinek képzettsége az összes versenyzők között talán a legalaposabb, de vannak nagy taktikai és temperamentumbeli hibái.

A ljubljanaí Grabovsek Antonról, a bosnyák Nikolics Jovánról és a viroviticei Kovacevics Bözsöről még nem lehet véleményt mondani. Változó szerencsével küzdenek és a verseny eldöntésében nem igen lesz részük.

Zagreb négy játékost állított starthoz: Filipcsics Milánt, Borkovics Sztankót, Dumics Marijánt és Grenecarszki Mladent. Mind a négyen szinte következetesen egymás mellett foglalnak helyet — a tabella végén.

A tabella végén foglal helyet egyelőre dr. Alekszics Kamenko, a fiatal becskeréki orvos, aki mint klubhajnok jött Zagrebba, de eddig alig ért el eredményt. Valószínűleg a tréninghiány, az új szokatlan ellenfelek és a nagy hőség járulnak hozzá gyenge szerepléséhez.

A versenyzők nesztora dr. Horovitz Móríc oszjeki zengoraművész. Ünneplés oldaláról fogja fel a versenyt és ő az egyetlen, aki a legnagyobb hőségben is zsakettben, fekete nyakkendővel jelenik meg a versenyteremben és elmaradhatatlan szivarját rágya barátságosan néz ingujjas partnereire. Reszkető ujjakkal emeli fel a figurákat, de rendszerint kevés sikerrel, mert szerinte a fiatalokkal nem lehet megbirkózni.

Kedden játszották le a verseny tizedik fordulóját, amelyben már nem vett részt Nedeljkovics, akit törölték a versenyzők sorából, mert betegsége miatt ho-

tekig nem lesz abban a helyzetben, hogy résztvegyen a küzdelemben. Mivel Nedeljkovics a versenyjátszmák felét nem játszotta le, elért eredményeit érvénytelenítették, miáltal Trifunovics fél pontot elvesztett, míg a többi résztvevőkre nézve Nedeljkovics kilépése nem jelent változást, amennyiben valamennyien veszettek ellene.

A tizedik forduló eredménye a következő: Grenecarszki—Horovitz dr. remis, Grabovsek győzött Dumics ellen, Nikolics Kovacevics ellen, Filipcsics Mesics ellen, Vogeltnik Borkovics ellen, Schreiber Martinovszki ellen, Trifunovics Alekszics ellen, míg Weisz szabados volt.

A verseny állása a tizedik forduló után: Vogeltnik 8 és fél, Trifunovics 6 és fél, Martinovszki 6 (1), Schreiber 6, Grabovsek, Mesics és Nikolics 5 és fél, Weisz 5, Kovacevics 4 és fél, Dumics 4 (1), Filipcsics és Grenecarszki 3 és fél, Borkovics 2, Alekszics és Horovitz 1 és fél.

Szerdán játszották a tizenegyedik fordulót, amely lapzártáig nem ért véget. Schreiber azonban, aki az utolsó fordulóban egymásután győzi le ellenfeleit és a tizenegyedik fordulóban Alekszicsel került szembe, a kora délutáni órákban már végzett ellenfelével, akit szép játék után legyőzött. Schreibernek most 7 pontja van és ezzel biztosította magának a harmadik helyet, ha pedig Trifunovics vagy Martinovszki a tizenegyedik fordulóban veszettek vagy eldöntetlenül játszottak, Schreiber eléjük került és a második helyet tartja.

P. O.

Szivenlőtte magát egy palicsi fiatalember gyógyíthatatlan betegsége miatt

Kedden este kilenc óra tájban a palicsi szőlőkben a Hajduková 44. számú házban öngyilkos lett Vig Simon Sándor huszonnégy éves fiatal gazdálkodó.

Vig már négy éve betegeskedett és súlyos geny-nyes tuberkulózisban szenvedett. Az orvosok lemondtak életéről és a fiatalembert betegségé nagyon elkeserítette. Hosszu ideig kezelte magát, de állapotában nem állott be javulás. Az utóbbi időben testvérei előtt gyakran hangoztatta, hogy megunta az örökös szenvedést és miután tudja, hogy úgy sem lehet rajta segíteni öngyilkos lesz. Hozzáértőzői igyekeztek megvigasztalni az életunt fiatalembert, gondoskodtak kényelméről és minden törekvésük az volt, hogy elfeledtessék vele a sötét gondolatokat.

Kedden Vig Simon Sándor feltűnően jókedvű volt. A szomszédokkal soká és vidám hangon elbeszélgetett és senki sem sejtette, hogy ekkor már elkészült a halálra. Este bement a szobába, lefeküdt a díványra, majd amikor senki nem tartózkodott mellette, revolverével szivenlőtte magát. Csak jóval később tért haza Vig edesanyja, aki belépett a sötét szobába és névén szólította beteg fiát. Nem kapott választ, mire odament a díványhoz megtapogatta fiát, akiről azt hitte alszik. Keze azonban hozzáért a még meleg vérhez, amely a szövből szivárgott. Világosságot gyújtott és megdöbbenve látta, hogy fia sápadtan, mozdulatlanul fekszik a díványon.

Azonnal orvost hívtak, aki azonban már csak a beállított halált állapította meg. Kihallgatták a házbeli-eket, akik egyöntetűen azt vallották, hogy az öngyilkosság oka a fiatalember gyógyíthatatlan betegsége lehetett.

A részeg gépész és fűtő miatt elragadott az ár egy rajnai hajót

Egy kirándulókkal zsufolt hajó veszedelmes kalandja a koblenzi kikötőben

Koblenzből jelentik: Kellemetlen kalandban volt része vasárnap egy kirándulókkal megtelt hajónak a koblenzi kikötőben. Pontosan a hajóhid előtt állott a gőzös és éppen ki akart kötni, amikor hirtelen az összes motorok leálltak és a Rajna sebes árja magával ragadta a hajót. Valósággal csoda volt, hogy nem ütközött össze a hajókkal zsufolt Rajnán valamelyik uszályal.

Az ár másfél kilométernyire sodorta a kikötőtől a hajót, amikor a kapitány lement a gépházba, hogy megnézze, mi történt. Teljesen részeg állapotban találta a fűtőt és a gépészt, akik francia kulccsal támadtak a kapitányra.

A dühöngő emberekkel sem a kapitány, sem a kormányos nem bírtak. Hosszas rábeszélés után sikerült a gépészt és a fűtőt ismét munkába állítani és a hajó este nyolc órakor visszafelé indult a kikötőhöz. A hajóhid-nál azonban újból dühroham tört ki a fűtőkön és a gépészekre és ismét leállították a gépeket. Az ár újból lefelé sodorta a hajót. A közben beálló sötétségben páni félelem tört ki a hajó utasain. Hajszáll hívja volt, hogy össze nem ütközött a gőzös. Este tíz óra tájban azután a részeg gépész és a fűtő elaludtak, mire a kormányos vette át a gépek vezetését és éjfél után a hajó kikötött.

Frissesség árad belőle.

Ha kifogástalan az arcodra, ne muljék el nap, hogy ezen értékes kincse megőrzésére ne gondoljon. Asszonyok és leányok ezrei használják az Elida Idealszappant és el vannak tőle ragadtatva. A diadalmas siker feltétele ezen felséges szappan használata. Az Elida Idealszappan csodásan enyhe és tiszta, emeli a természetes szépséget, a bőr minden érdességét megszünteti, frissítő és kiváló illatu. Amellett, hogy nagyon gazdaságos, mégis rögtön bőségesen habzik bármilyen vízben. Elegáns csomagolásában igazán ideálja egy piperezappannak.

ELIDA IDEAL SZAPPAN

Megujították Prágában a kisantant-szerződéseket

„A három állam katonai egységgé kapcsolódik össze“ — írja Benes külügyminiszter lapja

Prágából jelenti a csehszlovák távirati iroda: A minisztertanács

elfogadta a Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia között kötött szövetségi szerződések meghosszabbításáról szóló jegyzőkönyvet és a három állam háromoldalu döntőbírói szerződését.

A szerződéseket most már a köztársasági elnök elé terjesztik aláírás végett és utána megtörténik az okmányok kicserélése. Ezt a hatalmas szerződést, mint ismeretes, a kisantant szövetség legutóbbi beogradi konferenciáján írták alá a három szövetséges állam külügyminiszterei.

Ezzel kapcsolatban Benes külügyminiszter lapja, a *Csehszlovák Szólovo* azt írja, hogy a szerződés tartalma titokban marad, azonban

az ilyen szerződésnél fennáll az a lehetőség, hogy a három állam teljes katonai egységgé kapcsolódik össze. A három államnak mintegy negyven millió főnyi lakosa van és ezáltal körülbelül olyan sulya van, mint egy nagyhatalomnak.

A lap hangsúlyozza, hogy a kisantant egysége abban is megnyilvánul, hogy a legközelebbi morvaországi hadgyakorlatokon részt fog venni a jugoszláv és a román vezérkari főnök is.

A japánok megszállják a délmandzsuri vasutvonalat

Tovább tartanak a véres összeütközések a mandzsuri határon — Hivatalos orosz közlemény szerint fehérorosz és kínai bandák provokálják a támadásokat

Sanghailból jelenti: Délmandzsuriában japán csapatösszevonások vannak folyamatban, amelyeknek célja, hogy

a japán csapatok megszállják a délmandzsuri vasutvonalat.

Ugy látszik, hogy a japánok az orosz-kínai háború közeli kitérésétől tartanak és ezért meg akarják szállni a stratégiai okokból fontos vasutvonalat. Tientsin és Pukau között kínai csapatok szállták meg a vasutvonalat. Karbin és Sulfenho között a vasuti összeköttetés megszakadt.

Megbízható karbini hírek szerint a helyzet az orosz-mandzsuri határon továbbra is válságos.

A legutóbbi harcokban a kínai csapatok több, mint kétszáz halottat veszítettek.

A keletkínai vasutvonal ellen orosz részről napról napra újabb merényleteket követnek el.

A kínaiak az orosz terrorra azzal válaszolnak, hogy borzalmas kegyetlenséggel bántanak a lefegyvertett orosz alattvalókkal.

Mint Tokióból jelenti, a japán lapok mandzsuli tudósítói szerint

orosz páncélvonatok jelentek meg fél kilométernyire a kínai állásoktól.

Négyszáz gyalogos tüzérségi támogatással támadásba ment át, a kínaiak ágyútűzzel válaszoltak és két óras

harc után visszavetették az oroszokat. A kínaiak harminc embert veszítettek a harcban, de több orosz ágyút és sok municiót zsákmányoltak.

Moszkvai jelentés szerint

a fehérorosz és kínai bandák egyre sürűbben ágyúzzák az orosz határmenti helységeket,

különösen a keletkínai vasutvonal mentén. Mandzsuli tartományban a békés lakosságot fosztogatják a benyomuló antibolszevista hordák. Az orosz jelentés szerint

az orosz határőrség eddig csak arra törekedett, hogy visszaverje a támadásokat, de maga sohasem támadott.

A szovjetkormány hivatalos távirati ügynöksége utján közli, hogy az orosz csapatok csak a határ védelmére szorítkoznak.

Kevés a remény a frankfurti Általános Biztosító Intézet megmentésére

855 márkáról 80 márkára esett le a részvények árfolyama

Frankfurtból jelenti: A német közgazdasági élet napok óta izgalomban tartja a frankfurti Általános Biztosító Intézet összeomlása. Amikor az intézet anyagi helyzetéről elterjedtek a hírek, a részvények árfolyama 855 márkáról 80 márkára esett le, de még ilyen áron sem lehet értékesíteni, mert az intézet alapítóje teljesen elveszett. A frankfurti biztosító intézet összeomlása annak tulajdonítható, hogy rendkívül kockázatos üzleteket kötött, amelyeknél nagy veszteségek érték. Azonkívül az intézet vezérigazgatója is az üzletkötéseknél nagy tájékozatlanságot árult el, végül az igazgatók a saját számlájukra dolgoztak és ha az üzletük nem sikerült, a veszteséggel az intézetet terheltek meg.

A biztosító intézet eleinte úgy próbált megmenekülni az inszolvencia elől, hogy a tőzsdén hitelt keresett. Ez fel is tűnt, azonban senki sem gondolt arra, hogy a hitelt azért keresi a biztosító, mert anyagi nehézségekkel küzd. Nagy pánik keletkezett több kisebb bank betétesei között is, ezeknek a bankoknak alapítója volt a biztosító intézet és most magával rántja valamennyi kreaturáját. Több bank összeállt, hogy valahogyan szanálja a tönkrement intézetet, így az Alliance és a *Stutgarti Egyesült Biztosító Részvénytársaság* sietett segítségül, hogy a fizetési nehézségeket áthidalják. Ezt olyképp valósítják meg, hogy a frankfurti életbiztosító intézet kötvényeit átadják az Alliance-nak, míg az általános biztosító intézetet szanálni fogják. Erre vonatkozóan már folynak a tárgyalások, de kevés a remény arra, hogy elkerülhető legyen a fizetéseketelenség. A frankfurti Általános Biztosítónak Jugoszláviában csak csekély érdekeltsége van.

Leprás betegek felvonulása az uccán

Husz leprás beteg megszökött a táborból és végigvonult Izmail uccán

Izmailból jelenti: A városban kedden óriási riadalmat keltett egy különös menet megjelenése. Tizenkilenc sovány, rettenetes külsejű alak vonzolta magát végig az uccákon. A fölvonulókat a kváncsi lakosság csak nagy távolságból merete követni, mert a kicsiny, néma csapat bármelyik tagjának megérintése halálos veszedelemmel járt volna. Ez a kopott, rongyos és beteg csapat ugyanis a largeancai leprástelep szökött betegeiből verbuválódott.

A leprások szökésének izgalmas előzményei vannak. A telepen rossz bánásmódban részesültek és az elkeseredett élőhalottak kitérését kíséreltek meg. Az őrség megpróbálta a leprásokat megközelíteni, de senki sem merészkedett hozzájuk, mert a husz menekülő mindenkit köpésekkel árasztott el, aki feljűk ment. Ilyen módon sikerült a vándorzörg emberroncsoknak az országútra vergődniök s a különös menet, amelynek egyik tagja utközben elvált társaitól, Izmailba érkezett.

A leprás csoport szabályosan jelentkezett a városi hivatalban s bejelentették, hogy szökésük célja az volt, hogy fölhívják a figyelmet szenvedéseikre, másrészt, hogy kikényszerítsék átszállításukat az új állami leprástelepre. Liképzhetők az orvosi hivatal tisztviselőinek rettenetes ijedelmé és rettegése, amikor a tizenkilenc élőhalott betámasztotta a hivatal ajtaját. Mindnyájukat internálták és visszazárolták őket a largeancai telepre. Kérésüket csak öszel teljesíthetik, mert az új állami leprástelep csak akkor adja át a használatnak.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről a kőn vkedvezményekben

Köteles-e a villamostársaság áramot szolgáltatni, ha a fogyasztó nem is kötelezi magát a minimális áramfogyasztásra

Az első árapör a szuboticei villamostársaság ellen

A szuboticei járásbírószágon szerdán érdekes per volt tárgyalásra kitűzve *Hádzsi-Kosztics Koszta*, a járásbírószágot vezetője előtt. *Jankács Máté* szuboticei ügyvéd indított keresetet a szuboticei Villamos r.-t. ellen s a keresetében a következőket mondta el:

— A *Petrogradszka uca 7. szám* alatti lakásomban 1920-ban vezettettem be a villamosáramot és azért havonta fizettem a Szubotica város által jóváhagyott árak és előírások szerint. Ez év augusztus 1-én lakást változtattam és átköltöztem a *Strossmajerova uca 11. szám* alatti banképület II. emeletére, a változást bejelentettem a villamostársaság irodájában és kértem, hogy a fogyasztói áram ellenőrző óráját az előző lakó nevére az én nevemre írják át.

— A villamostársaság hivatalnokai azt mondták nekem, hogy ezt csak akkor teszik meg, ha új szerződést írok alá, amelyben kötelezem magam, hogy lakásomban minden lámpánál havonta 16.65 hektowatt áramot fogyasztok, illetve ezt a minimumot havonta megfizetem, tekintet nélkül arra, hogy tényleg égettem vagy nem a lámpákat.

— Mint volt városi hivatalnok, aki épen a városi ügyészségen dolgozott és ismertem a villamostársaságnak Szubotica város közönségével kötött szerződését, megtagadtam a kívánt szerződés aláírását, amire a villamostársaság leszereltette lakásomban az árammérőt és megtagadta az áram szolgáltatását.

— Miután a villamostársaság és Szubotica város közönsége között kötött szerződés 8-ik §-a értelmében a társaság mint vállalkozó kötelezte magát a villanyáramnak kiszolgáltatására mindazoknak a magánosoknak, akik azt megrendelik, s miután az alperes cégnek nincs jogában tőlem új szerződés aláírását követelni, mert a Szubotica várossal kötött szerződés 10. §-át, amelyre a cég hivatkozik, tévesen értelmezi és önkényesen állapítja meg egy égő erejének egy-

ségét, s nincs joga megtagadni tőlem az áram szolgáltatását, ezért perlem őt és kérem:

— hogy a bíróság keresetem alapján ítélethez mondja ki:

— hogy az alperes társaság köteles nekem nyomban áramot adni a *Strossmajerova uca 11. szám*, II. emeleti lakásom számára az eddigi feltételek szerint, új szerződés megkötése nélkül és ennek nem teljesítése esetén köteles eltűnni, hogy én beszerezsek árammérő órárt és bevezettesek villamosáramot az alperes költségére és veszélyére.

Ebben az igen sok fogyasztót érdeklő ügyben volt szerdára kitűzve a tárgyalás a szuboticei járásbírószágon *Hádzsi-Kosztics Koszta* vezető járásbíró előtt. A tárgyaláson a felperes *Jankács Máté* ügyvéd személyesen jelent meg, a perelt villamostársaságot dr. *Manojlovics Jóca* ügyvéd képviselte.

A tárgyalás megnyitása után dr. *Manojlovics Jóca* előterjesztést tett, amely szerint a szuboticei villamostársaságnak a várossal szerződése van, ezt a kérdést tehát nem polgári per útján lehet eldönteni, hanem közigazgatási uton. Emellett a bíróságot a bíróság illetékességét ennek a kérdésnek az eldöntésére. *Jankács Máté* ügyvéd felperes ezzel szemben kifejtette, hogy ő mint fogyasztó fél áll szemben a villamostársasággal és amennyiben a társaság nem tesz eleget kötelezettségének, neki joga van a társaságot per útján kényszeríteni, hogy tegyen eleget kötelezettségének.

Hádzsi-Kosztics Koszta vezető járásbíró meghallgatva a felek előterjesztését akként döntött, hogy e hó 26-ikán, hétfőn hirdeti ki határozatát a pergátló kifogás tárgyában s amennyiben a járásbírószágot önmagát illetékesnek mondaná ki, úgy az érdembeli tárgyalást nyomban megtartják.

Örül az életnek, aki visszatér a halálból

Félkézssel és féllábbal is egész embernek érzi magát az elgázolt utazó

Emberroncs; bal karját, bal lábát kendő takarja; ezeknek a testrészeknek nincs folytatásuk. Csonkák. A hiányzó darabok ott maradtak a vonat alatt és a műtőasztalon.

Malusev Rádó, volt kereskedelmi utazó az ágyban fekszik a *Sztreljacska uca 14. szám* alatti lakásán és várja a felgyógyulását, hogy fél karral, fél lábbal újból nekiláthasson a nagy birkózásnak az élettel. Nincs benne semmi a nagy tragédiák utáni komor, elkeseredett hangulatból, nem mutat kétségbeesést csonkasága fölött, hanem bizakodó hangon, nyugodtan beszél a »szerencsétlenségéről«. — amint ő mondja, — és szinte derűsen néz a jövő elé.

— Ott folytatom, ahol akkor abbahagytam, — mondja. Huszonhat éves vagyok és semmi belső fájdalom nincs. Még ötven évig is élhetek így.

Hiányzó karjára, hiányzó lábára mutat. Pedig aki ránéz, csak fél embert lát. Ember, akinek csak a jobb fele maradt meg, — a bal felét eltemették a műtőtermek hulladékai között.

Nem lettem öngyilkos

— Örülök, természetes, hogy örülök az életnek. Annak, hogy akkor nem haltam meg.

Felesillanó szemmel, szinte derűsen feleli kérdéseinkre. Azután elmondja a március 7-iki, tragikus nap történetét, amikor a vonat elrobbogott fölötte.

— Nem igaz, amit beszéltek, amit az újságok írtak rólam: nem öngyilkosság volt, hanem véletlen szerencsétlenség.

— Mégis, hogy történhetett meg, hogyan kerülhetett világos nappal, kora délután a vonat alá?

— Arra volt dolgom: a *Halasi-ut* és *Bajai-ut* között át kellett mennem a síneken. A töltésnél pocolya volt, ezt el akartam kerülni. Láttam közeledni a szombori személyvonatot és azt hittem, van még időm átugrani előtte, de a mozdony egyszerre elkapott.

— Nem akartam meghalni, — folytatja nyomatékos hangszállal. — Mosolyogtak rajtam az ismerősök, amikor elmeséltem, hogy a vonat alatt hogyan vigyáztam. Ezt nem lehet elmondani, — ezt csak érezni lehet. A kezemet, a lábamat már elvitte a kerék, — de nem éreztem. Kábult voltam és mégis világosan láttam a helyzetemet. Tudtam, hogy az utolsó kocsinak minden vonatnál lóg a kapcsolója. Ha ez fejbevdg, akkor végem. Nem akartam; vigyáztam. Lelapultam és úgy vártam, amíg a vonat elrobbog fölöttem. Ott maradtam véresen, nem tudtam felkelni. Kiabáltam; nem jött senki. Negyedórát hevertem így és a karomból, lábamból dől a vér. Nem gondoltam semmire, csak cigarettázní szerettem volna. Fél kéz-

zel tapogattam, kutattam a zsebeimet, de nem akadtam cigarettára. Negyedóra múlva jött oda valaki, akitől végre kaptam cigarettát. Azután jöttek a mentők és következett a kórház...

Cigarettát, gyújtót vesz elő az éjjeliszekrény fiokájából.

— Köszönöm, — mondja mosolyogva, — magam is rá tudok gyujtani. Már megtanultam.

És a megmaradt jobb kezével meggyújtja a gyújtót, rágyújt a cigarettára. Majd folytatja.

Három amputáció

— Pontosan öt hónapig voltam a kórházban, két hete jöttem ki és ez maradt belőlem. A három amputáció után: egyszer a vonat, kétszer a kórházban.

— Amikor felszedtek a sínekről, bal lábam a bokánál, bal kezem a csuklónál hiányzott. A lábamon a sípesezt megrepedt, mindjárt térdnél le kellett vágni. Pár nap után a megmaradt karom öszkösödni kezdett. Vérmegézt kaptam. Éppen látogatók voltak nálam, észre sem vettem, amikor a vér csorgott belőlem. Az ágyam előtt még a palló is csupa vér lett. Újra vágni kellett, most már a vállnál, egészen tőből. Az orvosok azt mondták, hogy ha öt perccel később veszik észre, menthetetlen vagyok. De élek, — hála Istennek.

Örül, mosolyog.

A bucsulevelek

— Mindenki tévedett, aki azt mesélte, hogy öngyilkosságot akartam elkövetni. Igaz, volt valami a dolgom, de azután megdöntöttem magam. Az egész boldog terv csak egy napig tartott, — éppen a szerencsétlenség előtt való napon.

— Semmi okom nem volt arra, hogy megöljem magamat. Talán tettem is valamit, amit nem lett volna szabad, — de azért nem kellett volna meghalnom.

— Március 6-ikán történt. Egy ismerős fűszerkereskedő, jó barátom, — bár ne ismertem volna, — felkeresett és elmondta, hogy tönkrement és esődtől akar jelenteni, de meg szeretné menteni az üzleti berendezését. Megkért, írjak egy szerződést, amely szerint a berendezés nem az övé, hanem azt egy asszonytól bérlő már évek óta. Addig kért, könyörgött, amíg pár év előtti dátummal megírtam a szerződést és mint tanu aláírtam.

— Délben, amikor hazajöttem, már megbántam, hogy belementem a dologba. Éreztem, hogy ez nem vezethet jóra. Ideges, izgatott voltam. Nem találtam a helyemet és ebben a hangulatban kocsmába mentem. *Hútna, kárm és amikor pár szlincec bezzem volt,*

elhatároztam, hogy öngyilkos leszek. Valóban arra gondoltam, hogy a vonat alá fekszem. Megírtam két bucsulevelet: a feleségemnek és a főnökömnek.

— Amikor a kocsmából kijöttem, jó sokáig járkáltam ebben az elkeseredett hangulatban, amíg a szesz elpárolgott a fejemből. Ezután hazamentem és már nem gondoltam a halálra. Otthon mosolyogva mutattam meg a feleségemnek a bucsuleveleket és elmeséltem neki, milyen sötét tervekkel foglalkoztam délután.

— És másnap történt a szerencsétlenség, pedig ez semmi összefüggésben nem volt az előző napi eseményekkel. A bucsuleveleket megtalálta a rendőrség és innen származott az öngyilkosság híre.

És most...

— Most pedig — folytatja — gyógyulok. Azután dolgozni akarok.

Szinte mosolyogva, sok önbizalommal válaszol a néma kérdésre:

— Igen, így, fél kézzel, fél lábbal. Szerencse, hogy nem a jobb karom veszett el. Minden hajban van valami szerencse is — teszi hozzá erős optimizmussal. Műlábat kapok a betegségyelvőtől. Igaz, hogy az nem a legjobb, amit ott adnak, de később majd veszek a magam pénzén. Folytatni fogom eddigi foglalkozásomat: újra utazó leszek. Utazni fél lábbal is lehet és a jobbkezem megmaradt... Rokokandiját is fogok kapni, hiszen száz százalékos rokkant vagyok. Csak az a baj, hogy azok a bucsulevelek léteznek és nehéz lesz hebizonyítanom a betegségyelvőnek, hogy nem öngyilkosság történt. Pedig ismétlem, hogy nem akartam meghalni és örülök az életnek.

Vak feleségét párnákkal fojtotta meg egy szerbiai földműves

Egy szerelmi házasság borzalmas története a beogradi felebbviteli bíróság előtt

Beogradból jelentik: Megrendítő háttérű bűnügyet tárgyalt kedden a beogradi felebbviteli bíróság. A vádlottak padján *Racsics Rajkó* Kovanluka községbeli földműves ült, aki másfélévi házasság után párnával megfojtotta fiatal feleségét.

A megindított vizsgálat folyamán tipikus parasztdráma részletei hontakoztak ki a nyomozó hatóságok előtt. *Racsics Rajkó*, aki földhözragadt szegény ember volt, mintegy két évvel ezelőtt megismerkedett *Vidrics Ljubinkával*, az egyik környékbeli község legszebb leányával. A fiatalok között csakhamar szerelmemmé fejlődött a barátság és *Racsics* közel hathavi udvarlás után elhatározta, hogy megesküzik a lánnyal. Annak rendje-módja szerint meg is kérte *Ljubinkát* szüleitől, a szülők azonban, akik jómódú birtokosok voltak, halálani sem akartak arról, hogy lányukat a vagyonftan fiatlemlerhez dják feleségül.

A fiatalok erre elhatározták, hogy megszöknek. Szándékukat végre is hajtották, mire a lány szüleit kitagadták *Ljubinkát* és hallani sem akartak több leányukról. A fiatal asszony azonban hamar beletörődött ebbe, mert eleinte boldog házasságot élt férjével, akit a rajongásig szeretett. Egy évvel később kislányuk is született.

Mintegy hat hónappal ezelőtt súlyos szembaj támadta meg a fiatal asszonyt, aki eddig maga is dolgozni járt, hogy hozzájáruljon a kis háztartás költségeihez. A szerencsétlen fiatalasszony alig néhány hét leforgása alatt teljesen megvakult. Az eddig boldog és harmonikus házasságot teljesen feloldta az asszony betegsége. *Racsics* innál kezdett, lányok után járt és teljesen elhanyagolta családját. Keresetét nem adta haza és gyakran megtörtént, hogy a vak asszony és a kisgyermek élelem nélkül maradtak. A helyzet egyre kétségbeesettebbé vált, a férj napról-napra reggelenként tért haza és bántalmazta világtalan feleségét.

Ez év március 8-ikán hajnalban szintén ittasan nyitott be *Racsics* a kis lakásba. A vak asszony aludt. A részeg ember felkötötte és veszekedni kezdett vele: — Igy nem lehet megélni — kiabálta — éhen fogunk halni mindnyájan. En egyedül nem tudlak eltartani bennetek.

A szerencsétlen vak asszony mentegetődzött: — Mit csináljak, ha egyszer ilyen szerencsétlenség ért és nem tudok többé dolgozni. Gondolj a kisgyerekre és embered meg magadat.

Az ittas embert nem csillapították le feleségének békülékeny szavai. Durván rátámadt az asszonyra, aki sikoltozni kezdett, mire felébredt a bőlesőben alvó kisgyerek és hangosan kezdett sírni. A gyereksírás mégjobban felbőszítette a diühöngő *Racsicsot*, felkapott egy párnát és a sikoltozó asszony szájára tapasztotta. Majd amikor a szerencsétlen nő jajveszékélése elhallult, még egy nagyobb párnát vett elő, azt is ráborította az asszonyra, majd minden ereje megfeszítésével addig szorította a vállkóst, amíg *Ljubinka* meg nem fulladt.

A borzalmas gyilkosságot még aznap felfedezték és elfogták *Racsicsot*, aki közben kijózanodott és nem is kísérlete meg a meneküléssel. Kihallgatása alkalmával egy vallott, hogy teljesen ittas volt és vallomása közben keserves sírásra fakadt.

A hitvesgyilkossági bűnügyet ez év májusában tárgyalta a királjeváci törvényszék. *Racsics* a tárgyaláson töredelmesen beismerte a tettét és részletesen elmondotta a gyilkosság lefolyását. A bíróság a perbeszédék elhangzása után *huszvéti feyházra ítélte a feleséggyilkos földművest*. Felebvezés folytán került a gyilkossági ügy kedden a beogradi felebbviteli bíróság elé, amely formai okokból nem hozott ítéletet és az ítélethirdetést néhány újabb irat beszerzéséig elhalasztotta.

Ez attól van,

hogy nem mostad helyesen a ruhácskákat! — mondja Vidámné Bölc Kató. Attól kapta a kicsike a viszkető kiütést! Használj Radiont s ez nem fordulhat elő, mert Radion fertőtleníti a ruhát!

Schichtov RADION

HIREK

— **Ófelsége kihallgatáson fogadja Macrey angol publicistát.** Az Avala jelenti Beogradból: Ófelsége a király csütörtökön Blédben audiencián fogadja Macrey Robert hírneves angol publicistát.

— **A közlekedésügyi miniszter visszatért Beogradba.** Az Avala jelenti Beogradból: Radivojević Láza közlekedési miniszter szerdán reggel visszatért Blédből, ahol Ófelsége audiencián fogadta. A miniszter ezalkalommal reszortjának ügyeiről számolt be az uralkodónak.

— **Kumudi helyettes külügyminiszter Blédbe utazott.** Az Avala jelenti Beogradból: Kumudi helyettes külügyminiszter szerdán este 6 óra 50 perckor elutazott Blédbe. A helyettes külügyminisztert Ófelsége a király audiencián fogja fogadni.

— **A francia követ a külügyminiszternél.** Az Avala jelenti Beogradból: Kumudi Kozsza helyettes külügyminiszter szerdán délben a külügyminiszterium épületében fogadta Dard francia követ látogatását.

— **A beogradi alpolgármester balesete.** Beogradból jelentik: Sztójadinovics Miloszláv dr. beogradi alpolgármestert szerdán könnyebb természetű baleset érte. Az alpolgármester a városháza lépcsőin lefelé jövet megcsuszott és lebukott a lépcsőkön. Dr. Sztójadinovics Miloszlávot lakására szállították, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az alpolgármester az egyik lábát kifémcsipította. Sztójadinovics néhány napig kénytelen lesz az ágyat őrizni.

— **Horvátországi küldöttség az erdő és bányaiügyi miniszternél.** Az Avala jelenti Beogradból: Korosec Antun erdő- és bányaiügyi miniszter szerdán egy küldöttséget fogadott, amely a zagrebi tartományból érkezett és a Deszinec—Phoec földközösség nevében az erdőirtás kérdésében intervenciált.

— **A genfi nemzetközi munkaügyi hivatal főnöke Szplítnben.** Szplítből jelentik: Dr. Frídrich Ríttmann, a genfi nemzetközi munkaügyi hivatal főnöke kedden Szplíthe érkezett. Dr. Ríttmann néhány hetet akar Dalmáciában tölteni és tanulmányozni fogja az ottani ipari üzemet. A munkaügyi hivatal főnöke három napig marad Szplítnben és ez idő alatt több kirándulást fog tenni a környéken. Dr. Ríttmann úszótehetőre a város kedden diszbedet adott.

— **Modern új büntetőtörvénykönyv lépett életbe Törökországban.** Konstantinápolyból jelentik: Kemal pasa újabb fontos lépéssel hozta közelebb Törökországot Európához, amennyiben szerdán életbelépett Törökországban az új büntetőtörvénykönyv, amely teljesen a német büntetőtörvénykönyv alapján épül fel.

— **A Jugoszláviában élő albán alattvalók jelentkezőse.** Az Avala jelenti Beogradból: A beogradi albán követség felhívja azokat a 1907, 1908 és 1909 évfolyambeli albán alattvalókat, akiket eddig nem hívtak be katonai szolgálatra, hogy ez év szeptember hó 30-ig jelentkezzenek a beogradi albán követségen beoroztatásuk végett. Azok, akik nem akarnak bevonulni, 1000 aranyfrank hadmentességi adót kötelesek fizetni. A rendelet ellen vétőket átadják az albán katonai hatóságoknak.

— **Holttest az erdőben.** Az Avala jelenti Zagreből: Rapce községben, néhány kilométernyire Zagrebtől, egy kis erdőben egy férfi holttestét találták meg. A hullát egy földműves vette észre, aki véletlenül járt arra és a leletről azonnal jelentést tett a csendőrségnek. A holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, miután a teljes felbomlás állapotában van. Az a feltevés, hogy bűntény vagy öngyilkosság történt.

— Szőlészeti oktatói állást szerveznek a beogradi tartományban. Az Avala jelenti Beogradból: A földművelésügyi miniszter határozatot hozott, amely szerint a beogradi tartomány területén a szőlőművelés fejlesztése céljából egy szakembert neveznek ki a szőlészeti oktatására Beograd székhellyel. Ez a szakértő állandóan utazni fog a tartományban és oktanni fogja a termelőköt a szőlészeti és különösen a szőlő-csomagolás terén. Az állást pályázat után fogják betölteni és a bortörvényjavaslat törvényerőre való emelkedése után ugyanez a szakértő oktató fogja végezni a borászati felügyelői teendőket is. A pályázat iránt érdeklődők a földművelésügyi miniszteriumhoz forduljanak. Jelentkezni november elsejéig lehet.

— **Megkezdődtek a tárgyalások Jugoszlávia és Franciaország között a munkásvédelemről szóló konvenció ügyében.** Beogradból jelenti az Avala: Kedden délelőtt tíz órakor a külügyminiszteriumban a jugoszláv és francia delegátusok konferenciát tartottak a munkásvédelmi konvenció megkötése ügyében. A jugoszláv delegáció vezetője dr. Jankovics Miloszláv főkonzul volt, tagjai pedig Jeremics Dusan szociálpolitikai miniszteriumi osztályfőnök, dr. Sztójadinovics Vetiimir földművelésügyi osztályfőnök és Matijasic Radovan, a zagrebi központi munkásbiztosító pénztár igazgatója. Francia részről Pierre Püliot munkásügyi miniszteriumi osztályfőnök és Paulik földművelésügyi miniszteri tisztviselő vettek a konferencián.

— **2000 kilométert repült 17 óra alatt egy új típusú német vízirepülőgép.** Berlnből jelentik: A német légi-hausa Rohrbach—Romar nagy hidroplánja ma leszállás nélkül sikerrel megtette első nagytávolságú repülését, 3 óra 40 perckor indult el Travenmündeből Hollandián át Angliá felé és fél 9 órakor repült el Norvich, fél tízkor pedig Hull fölé. Ezután Oslo felé vette útját, ahová délután háromnegyed 4 órakor érkezett meg. Visszafelé a Romar este háromnegyed 7 órakor látták Kopenhága fölélt és este 8 óra 35 perckor megérkezett Travenmündébe. A repülőgép eszerint 2000 kilométert tett meg 17 óra alatt, átlagos sebessége tehát 153 kilométer volt.

— **A Jugoszláv szüneli szövetség új elnöke.** Kerkől jelentik: A szüneli szövetség Krik szigetén folyó országos nagygyűlésén Knezevics Radeje beogradi gimnáziumi tanárt választották meg a szövetség új elnökévé. A megválasztásról Knezevicsot, aki nem vett személyesen részt a nagygyűlésen, táviratban értesítették.

— **Eljegyzés.** Frauer Emmike Bodjani és Heuduska Miksa Bácskopetrovoszeló, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Konferencia a dalmát bor értékesítése ügyében.** Az Avala jelenti Szplítből: A szplíti tartomány közmészárjának kezdeményezésére augusztus 25-ikén Szplítnben konferenciát fognak tartani a dalmáciai borkivitel és a dalmát bor belső elhelyezésének kérdéséről. A múlt évből még háromezer hektoliter bor van eladatlan, az idei termés pedig negyven százalékkal fogja felülmúlni a múlt évit. Ezért a dalmáciai bor eladásának kérdése már igen aktuális. A konferencián részt fognak venni a földművelési miniszterium, a kereskedelmi miniszterium, a szplíti tartomány és a bortermelők képviselői. A már megállapított napirend szerint tárgyalni fognak a bor szállítási tarifáiról is, valamint az új fogyasztási adótörvényről és a bortörvényjavaslatról.

— **Öt évi fegyház emberölésért.** Mitrovicáról jelentik: A mitrovicai törvényszék büntetőtanácsa kedden tárgyalta Jovanovics Lázár és Jovanovics Ljuba sasincel cigányok bűnügyét. A két cigány azért került a vádlottak padjára, mert a vádirat szerint össze-szóalkozás közben meggyilkolták Jovanovics Kálmán földműveset. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság Jovanovics Lázárt öt évi fegyházra ítélte, míg a másik vádlottat felmentette.

— **Egyszerűsítik az utlevélvizsgálatot a román vasútságon.** Bukarestből jelentik: Valda belügyminiszter rendeletet adott ki az utlevélvizsgálat egyszerűsítése érdekében. A belügyminiszter elrendeli, hogy ezentul a határrendőrségi közegek kifogástalan egyenruhában és a lehető legudvariasabban magában a vonathoz juttassák meg az utlevélvizsgálatot és minden időgönnel lehetőleg a saját nyelvén érkezzenek. Abban az esetben pedig, ha nem bírják az illető nyelvet, úgy az utazóközönség köréből kérjenek fel valakit a tolmácsolásra. Az utasok személyi adatait fel kell jegyezni és az utlevelet láttamozva nyomban vissza kell adni. Ha valaki gyanus, azért nem szabad visszatartani, hanem utána kell nézni a nyilvántartásban és táviratilag kell intézkedni az esetleges letartóztatása felől. Az országból való kiutazás előtt az utlevélvizsgálatot két állomással a határ előtt meg kell kezdeni. A rendelet kibocsátásával egyidejűleg a miniszter ártir a pénzügyminiszternek a vámvizsgálat megcéluló egyszerűsítése érdekében, hogy ezt is a vonathoz juttassák meg.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változókéony hűvös idő várható, később lassu felmelegedés valószínű.

— **Lezuhant a magassági női repülés világrekordere.** Phoenixből jelentik: Crotton Mabel amerikai pilótánő holttestét Willton helységtől 10 kilométerre északra egy ki nem oldódott ejtőernyő közé bonyolódva találták meg. A repülőgép roncsai nem messze hevertek. Willton lakossága tegnap este hallotta a repülőgép berregését és egyesek a zuhanást is látni-vélték. Crotton kisasszony 25 éves volt és már évek óta foglalkozott a repülésporttal. Csak nemrégén javította meg a magassági hölgyrepülés világrekordját 9229 méterre.

— **Hazaérkezett szabadságáról a szentl polgármester.** Szentáról jelentik: Györgyevics Szlobodán polgármester néhány heti szabadsága után hazaérkezett és csütörtökön átveszi hivatalát Kirjakovics Branislav fős számvevő és dr. Felsőhegyi András adóügyi tanácsnok most kezdtek meg szabadságukat.

— **Óriási tűzvész elpusztított huszonhat épületet.** Lloyd Minsterből jelentik: Hétfőn itt óriási tűzvész hűngött, amely elhamvasztotta a város fő üzleti negyedét. Leégett huszonhat épület, köztük a postahivatal, két szálló és két bankpalota. Az anyagi kárt egymillió dollárra becsülik.

— **Még nem állapították meg a domnesti robbanás halálos áldozatainak számát.** Bukarestből jelentik: A domnesti erődíjmeny felrobbanása ügyében megindult vizsgálat folyamában van. Hivatalos jelentést a vizsgálat eredményéről nem adtak ki, csak a halottak számáról elterjedt adatokat cáfolják. Eddig még teljesen lehetetlen volt megállapítani a katasztrófa áldozatainak pontos számát.

— **A Bulgária elleni háborúban elesett hősök reméltjének beszentelése.** Az Avala jelenti Beogradból: A Velez melletti Tomiszavljevó községben szeptember elsején fogják beszentelni a közös katonai temetőt, amelyben ezerháromszáz szerb katona hamvait helyezték el, akik 1913-ban a bolgár-szerb háborúban estek el. A beszentelés alkalmával nagy ünnepségeket tartanak, amelyeken résztvesznek a kormány, a katonaság és a polgári hatóságok képviselői és valószínűleg a francia kormány képviselői is, miután egy külön kriptában néhány francia hősi halott földi maradványait is eltemették.

— **Huszerez dinárral ellopták egy amerikai nő retiküljét Beogradban.** Beogradból jelentik: Ostar Katarina amerikai nő, aki néhány nap óta látogatóban tartózkodik a fővárosban, szerdán jelentést tett a rendőrségnek, hogy az uccán ellopták a retiküljét, amelyben huszerez dinár értékű dollárbankjegy és egyéb külföldi valuta volt. A rendőrség a tolvaj kézrekerítésére eélyes nyomozást indított.

— **Királyi kintételek a titeli járásban.** Öfelsége Alekszandar király Andreja királyi herceg kereszteleje alkalmából Titelen és a titeli járásban érdemeik elismerésül a következőket tüntette ki: A Fehér Sasrend ötödik osztályát kapták: Zsíkcis György titeli mérnök, Arsenijevics Vászta takarékpénztári igazgató, Krirovac Gedeon archimandrita Dolnji Koviljrl és Dinics Dusan gornji kovilji nyugalmazott tanító. — A Szent Száva-rend negyedik osztályát kapták: Dr. Abonyi Lipót titeli ügyvéd, Markovics János gyógyszerész, Sztójánovics Milivc nyugalmazott tanfelügyelő, Csinesek Antal loki római katolikus plébános, Vlaskalin Szvetozár mosorini esperes, Mihajlovics György dolnji kovilji görögkeleti lelkész, Sztéfanovics Kuzman nyugalmazott tanító Gornji Koviljrl, Mihajlovics Jován mérnök és Markov János földmives Dolnji Koviljrl. — A Szent Száva-rend ötödik osztályát kapták: Lalin János titeli jegyző, Eliker Fülöp titeli aljegyző, Sztokin János, Prokin Fülöp és Turicza János titeli földmivelők, Nikolics Zsivko loki iskolaigazgató, Milanovics Ernő budiszváai földmives, Bugarin Nikola, Plavics Ráda és Milinov Szima földmivesek Sajkás-szvetivánról, Grlics Szvetozár és Vernacski Ráda gornjikovilji földmivesek, DoviJarov Milos, Bugarin Lázár és Ignjatov Milán gardinoveci földmivesek és Tyurtyics Zsárko földmivelő Vilovórl. — Aranyérmeket kaptak: Titelrl Schneider Péter és Besiljin Rádó földmivesek, Lokrl Vaszics Milutin és Mityin Ursc földmivesek, Mosorinból Radonics Géna, Tubics Szima, Etnszki Gyóka és Bojanics István földmivesek, Sajkás-szvetivánról Pavlovics Rajkó, Gligics Zsiván és Plavics Gyóka földmivesek, Doljikoviljrl Plavics Mita földmives.

— **Az esztergomi személyvonat összeütközött egy tehervonattal.** Budapestről jelentik: Szerdán hajnalban Piliscsabán az esztergomi személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközésnek egy halott és hat sebesült áldozata van. Az esztergomi vonat kedden éjszaka 23 óra 50 perckor indul a nyugati pályaudvarról. Ez a 3448. számú személyvonat Piliscsaba állomáson hibás váltóállítás következtében összeütközött a 3479. számú tehervonattal. Az összeütközés következtében a személyvonat egy utasa, egy kisleány könnyebben megsebesült. A helyszínen bekötötték és a saját lábán távozott. A tehervonat személyzete közül. Kozma József fékező meghalt, öten megsebesültek.

— **Vasárnap megalakul Noviszadon a vajdasági daleyletek szövetsége.** Noviszadról jelentik: Vasárnap a noviszadi város háza kis tanácstermében dr. Borota Braniszláv polgármester elnökségével a vajdasági daleyletek kiküldöttel ülést tartanak. Az ülésen meg fogják alakítani a vajdasági daleyletek szövetségét. Az ülés előadója Pastyák Szvetolik, a délszláv daleyvesületek szövetségének igazgatósági tagja lesz. Az ülésen övenhét daleyvesület fogja magát képviseltetni.

— **Szabadságot kaptak azok a tanárok és tanítók, akik a Matica tagjai és akik a Matica közgyűlésén részt akarnak venni.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Matica — mint ismeretes — szeptember elsőjére közgyűlést hívott össze. Azok a tanítók és tanárok, akik a Maticának tagjai, kérték, hogy a közgyűlést nyolc nappal halasszák el, mert az iskolai beiratások miatt szeptember elsőjén nem vehetnek részt a közgyűlésen. A Matica igazgatója erre a közoktatásiügyi miniszterhez fordult azzal a kérrrel, hogy szabadságolja egy-két napra mindazokat a tanítókat és tanárokat, akik tagjai a Maticának, de az iskolai beiratások miatt nem vehetnek részt a közgyűlésen. A közoktatásiügyi miniszter teljesítette a Matica igazgatóságának kérelmét és szabadságolta az érdekelte tanárokat.

— **A beogradi operett-társulat vendégszereplése Noviszadon.** A beogradi operett-társulat szombaton és vasárnap Noviszadon vendégszerepel, ahol első nap a Zenehonát, a második nap a Fifit adják elő. Az előadásokat szabad színpadon rendezik, még pedig a Strand-uti sporttelepen. A zenét a királyi gárdazenekar nyolcvan tagja fogja szolgáltatni. Jegyek elővételben a Szalvia könyvkereskedésben és a Lipkovics trafikban kaphatók.

— **Csalás miatt fogházra ítélt kereskedelmi utazó.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék büntetőtanácsa két havi és tizenöt napi fogházra ítélte Jurisics Nikola kereskedelmi utazót, aki Teofanovics Radivoj noviszadi kereskedő kárára csalást követett el. Az ítélet jogerős.

Könnyen és meg- erősítés nélkül

kerékpáro hat a rugalmas Continental-kerékpárgumikkal, amelyek szívós élettartamuknál fogva a használatban legelőbbnek bizonyultak. A megbízható ó minőségű gumi emeli minden kerékpár értékét. Épen ezért csak a

Beograd, Masarikova ulica 4

— **Malmgreen édesanyja kegydíjat kap Olaszországtól.** Rómából jelentik: A hivatalos lap királyi rendeletet közöl, amely Malmgreen tanár halálának évfordulója alkalmából a szerencsétlenül járt sarkkutató édesanyjának évi 2000 svéd korona évfáradékot engedélyez.

— **Uj tanfelügyelő a zsalalji járásban.** Beogradból jelentik: A közoktatásiügyi miniszter Jankovics Milos zsalalji járási tanfelügyelőt felmentette állásától és helyébe Grujics Milován zsalalji tanítót nevezte ki.

— **A francia Paillard nyerte a motorvezetéses világbajnokságot.** Zürichből jelentik: Az előző napokon keletkezett zápor miatt félbeszakított motorvezetéses világbajnokságot teljesen újra futották. A 100 km-es távon a francia Paillard győzött, aki már az első félbeszakított versenyben is vezetett. Paillard egy óra 28 p. 53 mp alatt futotta be a 100 km-es távot, két körrel verve meg Linartot, Benoitot és Krevett. Sawall, aki Budapesten a legutóbb megnyerte a világbajnokságot, 80 km-nél, ahol már három kör hátránya került feladta a versenyt.

— **Ujpest-Rapid 2:1 (1:0).** Budapestről jelentik: A középeurópai kupamérkőzések során találkozott szerdán az Ujpest csapata a bécsi Rapiddal Budapesten. Az első percekben az Ujpest, majd a Rapid vezetnek eredménytelen támadásokat, míg a 15. percben az Ujpest Köves 20 méteres lövéséből megszerezzi a vezetést. A játék ezután mindinkább eldurvul, de ennek dacára sem hoz a féldíó végéig eredményt. Szünet után a Rapid már a 3. percben kiegyenlít Wesselik révén. Mintegy husz percig erős rámenő stílusban változatos játék folyik, ezután a Rapid kerül fölénybe, majd az Ujpest vezet veszélyes támadásokat. A 35. percben nagy kavargás keletkezik a Rapid kapuja előtt és a labda végül is a hálóba kerül. A bécsi csapat erősen protestál a gól ellen, azt állítva, hogy az Wetzler kezét érintve jutott a hálóba, a Carrari olasz bíró helyett bíraskodó Medgyanszki azonban megítéli a gólt. A hátralevő tíz percben a Rapid sorozatos támadásai ellenére is hiába küzd a kiegyenlítésért. A mérkőzés vezetésére kijelölt Carrari olasz bíró nem érkezett meg és ezért a budapesti Medgyanszkit jelölték ki a meccs vezetésére. Emiatt mindkét csapat már a játék megkezdése előtt óvatosságot emelt és ezért a mérkőzés ügye a kupabizottság elé került.

— **Uccát neveztek el Jeritzáról.** Bécsből jelentik: Az ausztriai Unterach diszpolgárrá választotta Jeritza Máriát és férjét, Popper bárót. A város egyik legszebb uccáját egyuttal Mária Jeritza Strassenak nevezték el.

— **Fél a büntetéstől a Zeppelin potyautasa.** Hamburgból jelentik: A »Thuringia Hapag« gőzösön kedden hozták vissza Hamburgba azt a potyautast, aki a Graf Zeppelin elrejtözve megtette az utat Friedrichshafenl Lakehurstig. Közvetlenül azelőtt, hogy a Thuringia bekanyarodott volna a hamburgi kikötőbe, a fiatal német a fedélzeten átvette magát. Valószínűleg az volt a terve, hogy a kikötőben horgonyzó sok hajó között elbujik és elmenekül, mert súlyos büntetés vár rá. Egy közelben horgonyzó nagy tehérgőzös fedélzetéről észrevették, kihalászták és erőszakkal visszavitték a Thuringiára.

— **Rekordár egy aranypénzért.** A ritkaságok árjegyzékének listáján is feltűntetett keltett egy arany érem, amelyért 8000 dollárt fizetett a napokban egy mügyűjtő. Ezt az érmét 1849-ben verték. Az akkori aranyláz első terméséből készítették az érempenzt, amelynek hivatalos értéke mindössze két dollár volt. Ehből a sorozatból már csak két példány van és ezért fizettek érte olyan hatalmas összeget. Azon az aukción, amelyen a 8000 dolláros aranypenz elkel, egy másik mügyűjtő 7000 dollárt fizetett 1855-ben vert husz dolláros pénzdarabért. Az árverésen megjegyezte az egyik szakértő, hogy Európában eddig 26.000 márkát fizettek a legelőbbet érő aranypénzért. Miután ez az összeg körülbelül 6000 dollárnak felel meg, az 1849-es aranypenz értéke világrekordnak számít.

— **Izgalmas élet-halálharc az ökör és medve között, melynek egy autóbussz vetett véget azzal, hogy halálra gőzolta a medvét.** Ditrórl jelentik: A Keleti-Kárpátokban az utóbbi évek alatt rendkívül elszaporodtak a medvék. Kedden egy hatalmas medve egész közel hatolt Ditró városához s az országot mellett megtámadta az ökörcsordát. Az állatok természetesen szétszaladtak s a pásztor hanyatholok rohant, hogy segítséget hozzon a hatalmas állat ellen. A medve egy nagy ökröt szemelt ki magának és üldözte a legelőn. Az ökör ösztönyszerűleg arra vette irányát, ahol embereket látott s így került ki az országra. Tölgyes felől éppen ebben a pillanatban közlekedett egy autóbussz és az utasok szemtanúi lehetek a néhány pillanatig tartó elkeseredett élet-halálküzdelemnek, amely az ökör és a medve között lefolyt. Az ökör az uton visszafordult és támadó állásba helyezkedett a medvével szemben. A medve azonban egyet ugrott és fenn termett az ökör hátán. Mancsait beleválta az ökör marjába és harapni készült, amikor közelükbe ért az autóbussz. A sciffőzonnal átlátta a helyzetet és teljes erővel nekivette az autóbussz, amely a medvét halálra gőzolta.

KOSS-FÉLE

MAGÁN-TAN-ÉS-NEVELŐINTÉZET FIATALYANOK-RÉSÉRE

KLAGENFURT, VILLACHERRING 39.

Egészesek fekvés. — Iskolai tantárgyak. — Nyelvek, zene. — Háztartási iskola

TÖZSDE

Zürich, aug. 21. (Zárlat.) Beograd 9.12 hétnyolcad, Páris 20.35, London 25.19 háromnyolcad, Newyork 519.775, Brüsszel 72.275, Milánó 27.18, Madrid 76.375, Amsterdam 208.275, Berlin 123.79, Bécs 73.225, Szófia 3.7625, Prága 15.385, Varsó 58.30, Budapest 90.74, Bukarest 3.0825.

Noviszadi terménytőzsde, aug. 21. Buza új bácskai 200—205 dinár, árpa 157.50—162.50 dinár, zab 170—175 dinár, tengeri 200—202.50 dinár, liszt 0-ás GG és G 307.50—312.50 dinár, 2-es 387.50—292.50 dinár, 5-ös 267.50—272.50 dinár, 6-os 242.50—247.50 dinár, 7-es 212.50—217.50 dinár, 8-as 135—140 dinár, korpá 115—120 dinár, bab fehér válogatott 360—370 dinár. Irányzat változatlan, forgalom 283.50 vagon.

Budapesti gabona-tőzsde, aug. 21. Határidőüzlet: Buza októberre 23.74—23.86, zárlat 23.79—23.81, márciusra 26.14—26.32, zárlat 26.22—26.23. Rozs októberre 18.31—18.48, zárlat 18.31—18.32, márciusra 20.40—20.60, zárlat 20.43—20.44. Tengeri májusra 19.50—19.73, zárlat 19.71—19.72. Készárúpiac: buza 22.40—23.60, takarmányárpa 17.10—18, köles 17.50—18.50, tengeri 23.40—23.80, korpá 13.30—13.50, rozs 16.80—16.90, sórárpa 19.50—24, repce 46—48, zab 16.50—18.25, ujjab 15.25—16.50.

Chicagói terménytőzsde, aug. 21. Középfolyamok: Buza szeptember 134 hétnyolcad, december 143 és fél, március 149 egynegyed, Tengeri szeptember 102 háromnegyed, december 96 háromnegyed, március 101 egynegyed. Rozs szeptember 104 háromnyolcad, december 112 egynyolcad.

Winnipeg-i terménytőzsde, aug. 21. Középfolyamok: Buza október 159 és fél, december 156 ötnyolcad, március 161 hétnyolcad.

Liverpool-i terménytőzsde, aug. 21. (Zárlat.) Buza október 9 sh 11 háromnegyed d, december 10 sh 3 és fél d, március 10 sh 6 háromnegyed d.

KUPARI

TENGERI STRANDFÜRDŐ
DUBROVNIK mellett SRS.

Legnagyobb és legszebb tengeri fürdő a déli Adrián. Nagy medve nappaloda, szobák már 20 díjártól medve. Előadó kompa, kitűnő főző, nagy gyermekjátékok, 2 lenniz-pálya. Naponkint koncert. Bar. Dan-ding, autogarázs, posta, telefon, o. vas.

Felvilágosításul szolgálnak és szobarendeléseket előjegyez:
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG, KUPARI

— Felhívás a hadirokkantokhoz. A hadirokkant egyesületének vezetősége értesíti mindazokat a tagokat, akik fokkantszegélyt élveznek, hogy vasárnap délelőtt 8 és 9 óra között, azonkívül szerdán vagy pénteken reggel 7 és 8 óra között jelenkezzenek a szuboticei ipari egyesület titkárnál (Trumbiseva uca 8). Jelenkezési határidő szeptember 30-ika. A határidő letelte után csak azok részesülhetnek rokkantszegélyben, akik az illetékes bíróság döntését fel tudják mutatni és akik az új rokkantörvény követelményeinek megfelelőek.

— Beiratkozások a petrovozelői tanonciskolába. Petrovozelőről jelentik: A bácskpetrovozelői ipari-központban megkezdődtek a beiratkozások. Minden szakosztályra az igazgató irodájában lehet beiratkozni naponként délután 4 órától 6 óráig. Azokat, akik augusztus 31-ig nem iratkoznak be, megbüntetik.

SCHÜLERHEIM
STEČIK
NOVIVRBAS
 Az ellátás díja havt 900 dinár. Kérjen p o nekust

— A tanév kezdete az elemi iskolákban. A közoktatásiügyi miniszter intézkedése folytán a jövő tanév az elemi iskolákban szeptember elsőjén kezdődik. Minthogy azonban ez a nap vasárnapra esik, a rendes tanítást szeptember 2-ikán, hétfőn kezdik meg.

— Munkarend a szuboticei járásbírószágon. Hadzsi-Kosztics Koszta szuboticei vezető járásbíró, a járásbírói karban történt személyi változások folytán új munkarendet adott ki, amely a következő: A polgári perekben a következő bírák tárgyalnak: Hadzsi-Kosztics Koszta 12. számú szoba, Zvekics Szever 23. számú szoba, Gavrilovics Obrád 10. számú szoba. (A büntető ügyeket Minovics Milán járásbíró (21. számú szoba) tárgyalja. A perenkívüli ügyeket, a békéltető és ölnöki ügyeket Hadzsi-Kosztics Koszta vezető járásbíró, a megkereséseket Zvekics Szever, a rokkant ügyeket Gavrilovics Obrád járásbíró végzi. Gavrilovics Obrádot, aki jelenleg szabadságon van, Minovics Milán helyettesíti. Perfelvételi nap hétfőn van és a szóbeli panaszokat Zvekics Szever járásbíró, távollétében pedig Varga Péter járásbíró veszi fel. A telegkönyvi ügyeket Varga Péter járásbíró vezeti. A bíról végrehajtásokat a négy végrehajtó végzi. Buzás Fülöp végrehajtó az E. K. M. Ny. T. Ty kezdő betűs nevek-nél Percsics Balázs a P. R. S. Sz. Zs. Z. J kezdőbetűs nevek-nél, Rosmanov Vladimír, a D. F. G. L. Ey. U. V és Mresetics Obrád végrehajtó az A. B. S. Cs H. I. J. O betűket.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

Az ókori görög orvostudomány kiválóságai is ismerték már a füge nagy gyógyerejét. Nemcsak a füge leveleit alkalmazták gyógycélokra, hanem magát a gyümölcsöt is, hasonlóképpen, mint ahogy ma is a legjobb dalmáciai füge és narancs nedvéből készül más, szintén régen ismert gyógynövények hozzáadásával a valódi Figol-elixír, amely a legkiválóbb szer a gyomor és a belek mindenféle megbetegedéseinek gyógyítására. A Figol minden gyógyszerárban kapható.

Ügyvéd Mr. Dr. Jovánovics Márkó velükakikindai ügyvéd irodáját Sztaričbecejre (Kralja Petra uca 22. szám alá) helyezte át.

Nyilvánosjogi magángimnázium érettségivel, külön leányok és külön fiúk részére. Nyilvánosjogi, horvát- és németnyelvű elemi iskola, vizsgákra való előkészítés, zene-, nyelv-, varró- és főzőtanfolyamok, kereskedelmi kurzusok. Bentlakó, kintlakó és bejáró növendékek. Individuális nevelési egyesület dr. Ada Broh vezetése alatt, Zagreb, Gunduličeva 63.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűvíz szabadá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurasténia emberekénél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 25

Richelieu
Kardinális
 Történelmi film a francia lovag korból
 Csütörtöktől a
VÁROSI MOZIBAN
 9397

— A tartományi közmunkát az 1928. évi adóalap alapján vetik ki. Szentáról jelentik: A Beogradi tartományi komesar — mint a Bácsmegeyi Napló közölte — elrendelte, hogy a közmunkalajstromot a városi, illetveközségi hatóságok rövid időn belül állítsák össze és annak alapján veteiték ki a tartományi közmunkadót. Ezt a rendelkezést a komesar Szentára érkezőt rendeletével hatályon kívül helyezte és utasította a városi adóhivatalt, hogy a tartományi közmunkalajstromot az 1930. évre az 1928. évi adóalapok után vessék ki, minthogy az 1929. évi adóalapokat eddig még nem közölték a városal. Az összeírást a városi adóhivatal megkezdte és két-három ideiglenes munkaerő segítségével — előreláthatóan — egy hónapon belül el is készíti.

Rónal Margit budapesti konzervatóriumot végzett, hat évig nyilvános zeneközlőben működött zongoratanárnő az iskoláig megnyitásával elfogad az állami nyelven is privát órákra növendékeket. Puk. Krupčevića uca 2. (Gyümölcs-piac) I. em. balra. Megbeszélések naponta 10-től 1-ig.

Gerber-léle Góliát barna sör zamatos, tápláló, izletes és pótolhatóan.

— Súlyos építkezési szerencsétlenség Beogradban. Beogradból jelentik: Kedden délután súlyos kimenetei szerencsétlenség történt a Knez Mihailova uca egyik építő házában. Horvát József építőmunkás, aki az épülő ház felső emeleti állványain dolgozott, megcsúszott és a nagy magasságból a földre zuhant. A munkást, aki mind a két lábát eltörte és súlyos felső sérüléseket is szenvedett, az állami kórházban vették ápolás alá.

Keskenyvágyúnyu vasút építése Adán. Adáról jelentik: Kedden volt a közgazdasági bejárása annak a keskenyvágyúnyu vasútnak, amelyet a cservenkai cukorgyár épített Adán a szállások és a község között. A cukorgyár részéről Basch Miksa vrbási főmérnök, a vasút tervezője, a tartomány részéről Vedrinski Sergej főispáni útkár, a szuboticei vasúti igazgató részéről Boskovics Fránjő mérnök inspektor voltak jelen. A helyi hatóságokat Doroghy Gábor kerületi szolgabíró, Szimics Milorád, Ada község főjegyzője és Lepojev Vukasin községi bíró képviselték. Az egész bejárást az építésügyi miniszterium részéről Risztics Jován, az építésügyi miniszterium felügyelője ellenőrizte. A tervbevetett benzinnemű keskenyvágyúnyu vasút az ugynevezett Orom-szállásokat köti össze az adai vasúti állomással. A bizottság bejárta a helyszínt és a bemutatott tervek alapján kedvezően véleményezte az építési engedély kiadását azzal, hogy a tervezett vasút egyelőre cukorrépa és más cukorgyári fél és egész gyártmányok szállítására lesz felhasználható. A

községnek Lepojev Vukasin bíró által előterjesztett kérelmére, hogy a vasút magánosok terményeinek szállítására is fel legyen használható, a bizottság a községi bírónak azt javasolta, hogy a község kérelmével közvetlenül az építésügyi miniszteriumhoz forduljon, amely egyedül van jogosítva az ilyen természetű engedélyek kiadására. A vasútból egyelőre 8 kilométer hosszú vonal épül fel, amely a következő években még kb. 5-6 kilométerrel lesz meghosszabbítva. Az építkezést a vasút tervezője Basch Miksa novivrbási főmérnök fogja vezetni.

Az állami jelzálogbank csak augusztus végéig fogad el kölcsönkérvényeket. Az állami jelzálogbank főfőnöksége Novisadon közli az érdekeltekkel, hogy jelzálogkölcsön kiutalványozása iránti kérelmeket augusztus 31-ig bezárólag fogad el. A határidő lejártá után érkezett kölcsönkérvényeket nem veszik figyelembe, hanem visszaküldik a feladónak.

— Befejtették a martonosi görögkeleti templom renoválását. Martonosról jelentik: A martonosi görögkeleti hitközség határozata értelmében a templomot teljesen renoválták, a tetőzetet kijavították és tető-labdóval fedték be. A javítási munkálatok mintegy huszonegyezer dinárba kerültek.

Beiratkozás a szuboticei gyorsíróiskolába. A szuboticei kereskedelmi gyorsíróiskola két éves tanfolyamának első osztályába augusztus 20-tól kezdve délelőtt 10-12 óra között lehet beiratkozni. A beiratkozáshoz szükséges okmányok: keresztlevel és a középiskola negyedik osztályának elvégzését tanúsító bizonyítvány. Fővebet az iskola igazgatóságánál VI. Petrogradska uca 19. sz.

— Rombadöntötte az autót az ujságosbódét. Beogradból jelentik: Különös szerencsétlenség történt szerdára virradó éjjel főleg óra tájban Beogradban. Egy nagy sebességgel haladó személyautó beleszaladt a Poencareova utcán levő újság és könyvtároló kioszkba és a karamból a bódét teljesen rombadöntötte. A kioszk a Sumatovac-féle étteremmel szemben a város egyik legforgalmasabb pontján volt, szerencsés azonban a késő éjszakai órákban csak igen kevés járókelő tartózkodott az uccán, különben emberáldozattal is lehetett volna a furcsa karambolnak. Az összetükközést hatalmas detonáció követte. Egyszerű az összeomló faépület, másrészt a megsérült motor zaja olyan messzire elhallatszott, hogy pillanatok alatt nagy tömeg futott össze a karambol színhelyén. Az autóban, amely Raszkovszki György emigráns orosz tábornok tulajdona volt, Kozler Iván sofförön kívül egy utas ült, aki könnyebb horzsolásokat szenvedett. A soffört, leigazoltatták és megindították a nyomozást annak kiderítésére, hogy ki felelős a bajsetért.

TÜZÖN-VÉREN KERESZTÜL
A DÁNOSI RABLÓGYILKOS CIGÁNYOK TÖRTÉNETE

Irta PÉTERFY TAMÁS

A dánosi gyilkosság terve

Az öreg cigányasszony, a vén Lulugyi azon a napon még kilenc órát gyalogolt. Alkonyatra ott volt a kislévardi cselédházak táján. Háromszor hahogott, mint a bagoly és várt. Távolról nézte az ismert cselédházat.
 Dobi János csakugyan meghallotta a bagolyhangot, hiszen mindennap üzenetet várt az ő jóságos gazdájától.
 Kiött az ajtóba és a fasor felé nézett, de már sötét volt, nem látott semmit.
 Vette a pálcáját és átment az utra, a fasor felé. És amint az uton ment, a fák alól odaszólt a vén cigányasszony.
 — János!... Itt Kunától...
 — Hála neked édes jó Istenem!... — fohászzkodott a béres. — Él-e még az én gazdám?...
 — Csak most él ám igazán! Már a tömlőből is kiszabadult Egerből szerencsésen — suttozta a vén cigányne.
 — Az ifju báró a tömlőben... — hökkent meg a béres.
 — Néhány héttig volt a vizsgálatiba, de kiengedték.
 — Az én gazdám cigány lett?...
 — Testentől-höröstől!
 — Hol van most? De szeretnék vele beszélni!...
 — Nem jött el. Hiszen ugysem ismerőd meg.
 — Én?!
 — A grófnő sem ismerte meg. Pedig beszélt vele...
 — Akit megmosdattott szappannal? Az a gazdám?
 — Igen. Az volt Lévárdy Báró, de ezt te kitől hallottad?
 — A grófnő beszélte el. Itt jár hetenként, kéthetenként, hogy nem tudok-e valami új hírt?... — Mit üzent nekem a gazdám?
 — Azt akarja tudni, hogy élnek-e a szülei? Hogy vannak?
 — Élnek Lulugyi, de busulva élnek... Keresik a nyomát és hasztalan minden...
 — Reménykednek?...
 — Igen! Várják, hogy egyszer vissza jön a szép cigányleánnyal és beállít a kislévardi kastélyba, mint fiatal cigány vaida... Még ez is megvigasztalná őket a nagy kéréshebesükben. Mondd meg Lulugyi, hogy minden percben kész vagyok elmenni az én jó gazdámhoz, akár hűsleges kutyának...
 — Jól... — felelte Lulugyi.

A béres nagyon elrészényült. Lulugyi felhasználta ezt az alkalmat és eltűnt a sötétben.
 *
 Biharnak, a banda fejének jelentette Kuna, hogy Lulugyi néni nyomozni ment. Ötödik nap érkezett vissza. A füles kosár ott volt a karján, tele rakva sok minden jóval, annival. Még a hátán is hozott egy zsákban pompás rozskenyeret.
 — Lulugyi sohasem járt üresen — jegyezte meg Bihar.
 — Hátha tudnád még a többit?... — mondá Lulugyi.
 — Jól?
 — Tanács elé való...
 — Összeülünk neki...
 A tanács az, amikor a banda feje összehívja a főbb embereit, asszonyait a bandának. Távol maradnak a serdülők, a gyermekek és az idegenek, akik nem szorosan tartoznak a bandához.
 Bihar meghívta Kunát is a tanácsba. Ez nagy kiüntetés és bizalom volt a banda fejtől.
 A szekér a purdékka, serdülőkkel előre ment. A Billar bandája az erdő szélén a síma gyepen körbeült. A tanácskozást Bihar vezette be.
 — Halljátok véreim! Lulugyi jó szerencsével járt az utján. Beszéljük meg az ügyet jól! Nagy munkához nagyobb előkészület szükséges. Mindenki vállalja a magáét! Beszélj Lulugyi!
 A vén cigányasszony óvatosan szettekingett elébb a térségen. Senkit sem látott közelben, mégis halkán, szinte suttozva adta elő a tervet.
 — Wekerle hegyelmes ur birtoka szomszédságában, Dános pusztán van egy csárda... A Szarvascsárda. Olyan a fekvése, hogy bátran lehet dolgozni, a maga idejében.
 — A mód? — kérdezte Tuta.
 — A mód nehéz... A csárdásnak arany lánc, ezüst órája van. Több gyűrűje. A csárdásnének arany filbevalója, gyűrűk az ujján. A lányának arany filbevaló, több gyűrű... Van pénz is bőven. Jó mód van a csárdásnéknél... Estétől-reggelig járatan vidék...
 — Kules, vagy balta? — kérdezte Bihar?
 — Késő este egyik sem kell. Elég a kicsi civódás, veszekedés, aztán a sebes munka, amilyen a Párnó, Dola, Tuta kezéből való... — felelte Lulugyi.

— Az asszony az én kezembe kerül... — ajánlkozott Trokár Marcsa. — Kezdsenek ez legyen...
— Külső védelemnek állók — mondotta Bajka. — de a cigány gunya igen gyanus. Szűrt kerítetek, mint ha oszsz lennék, éjjeli felkészüléssel, de baltával, hogy sajtot ne csináljon, ha dolgozni kell...
— Kuna te mit vállalsz? — fordult feléje Bihar.
— Sztojka Bajka egyfelől, én másfelől állók őrt. De cigányruha nem odavaló. Legalább bricsesz nadrág kell a bizalomkeltésre...
— Honnan veszünk bricseszt? — kérdezte Bihar.
— Majd Lulugyi tudja a helyét!...
— Igen-igen! Van bricsesz, van Kunának. Ez jó lesz. Idejére elhozom...
— Tanyát néztél a bandának a közelben?...
— Igen. A gyóni szőlőbe. Van ott üres házikó bőven. Ha bevégezik a szőlőmunkát, hetekig sem mennek ki a szőlőbe, a préházba... Válogathatsz mende-déket.
— Mi lesz a gyermekekkel? — érdeklődött a Bihar felesége, Lidi Rizi.
— Ellenkező irányba, előre mennek a kocsi-val.
— Kár, hogy nincs ló, szekér! — mondotta Tuta. Bihar ránézett a vejeére.
— Nyomot hagy a kerék!...
— Hát a lábod? — kérdezte Tuta.
— Csupa homok, mind homok, ott nem ismerik fel a lábod nyomáról, hogy jöttél, vagy mentél?...
— magyarázta Lulugyi...
— Mennyi pénz lehet? — kérdezte Párnó.
— Sok, nagyon sok! Temérdek. — beszélt Lulugyi.
— Annyi van, hogy bétheltesz véle. Gyűjti a pénzt a csárdás szüretelőtti borvételre, hogy a gazdáknak jusson üres hordó a mustnak. Kihallgattam a beszédjüket. Tele akarja venni a pinéct szüret előtt...
— Ugy szoktak a pénzes emberek. Amikor a szőlősgazda megszorul hordó dolgában, akkor őríti meg öcsön a szüretre való hordókat. Akkor veszi a bort! — beszélt Bihar. — Elfogadjátok a munkát?
Mind benne voltak a keresetben. És a dánosi Szarvas-csárda lakóira oly könnyedén mondták ki a halafis ítéletet, mintha disznóölésre készülének. A Bihar bandája különben is híres volt a vakmerőségéről.
A Bihar bandája nagy kerülővel tette meg az utat Dánosig, utközben a banda tagjai fosztogattak, loptak, raboltak. Már elég közel voltak, amikor Lulugyi előrement terepszemlét tartani. Fülekosarat vitt magával

és úgy állított be a csárdába, mint aki vásárolni akar. Óvatosan végezte el feladatát. Bort vásárolt, közben szétnézett kívül is, belül is, azután visszatért a bandához, amely a szőlők között kóborolt.
— Minden rendben van — jelentette, amikor visszatért a csárdától.
Néhány nappal később a Bihar bandája kocsi-kkal elhaladt a csárda előtt. Nem állottak meg egy percre sem, hanem lassan, lépésben továbbmentek Pustavacs felé. A pustavacsi csárdásné tíz nappal a gyilkosság előtt látta őket elvonulni. Itt már hosszabb pihenőt tartott a banda, az asszonyok csaknem mindennapos látogatói voltak a pustavacsi csárdának, közben innen jártak át titokban Dánosra, hogy megfigyeljék a dánosi csárda környékét.
Julius közepére elérkezettnek látták az időt, hogy tervüket végrehajtsák. Megerőszer összeültek és mindent megtárgyaltak a legkisebb részletkéig, nehogy az utolsó pillanatban valami baj történjen. Kiosztották a szerepeket és kegyetlen bosszút helyeztek annak kilátásba, aki visszairadna a büntényről és bajba sodorná a banda tagjait. Kuna állandón résztvevett ezekben a tanácskozásokban. A szerelemtől annyira megrészegett, hogy talán nem is tudta már felfogni annak a szörnyű bünténynek a következményeit, amelynek végrehajtására készültek. Teljesen kivetkőzött emberről mivoltából és egészen a cigányok játékszere lett. Lulugyi titkon örült, neki meg volt már a külön terve, tudta, hogy végül mégis csak baj lesz és Lévárdy báró többé nem fog Luternica elé kerülni. A ravasz cigányasszony azonban oly ügyesen játszotta kettős szerepét, hogy senki sem sejtett semmit, legkevésbé Bihar, aki már annyira beleéltte magát a cigányéletbe, hogy a lopást, a rablást és a gyilkosságot tartotta a legtermészetesebb dolgoknak.
Néhány nap telt el Pustavacson, amikor a banda felkerekedett és továbbállt, maga mögött hagyva Dánost és Pustavacsot. Elöl mentek a kocsi-k a purdékkal, hátul pedig gyalogosan a felnőttek. Közben hangosan vitakoztak és olyan lármát csaptak, hogy a környékbeliek figyelmét magukra vonták. Szándékosan csinálták, hogy lássa mindenki merre mennek és a gyilkosság után ne gyanúsíthassa őket senki: Így mentek jó darabon, amikor pedig healkonyodott, a kocsi-k az eddigi irányban továbbmentek, a banda felnőtt tagjai, akiknek szerep jutott a dánosi terv végrehajtásában, a szőlők között visszaosontak a dánosi csárdához.
(Folytatás következik.)

Keddi futballeredmények:

KAPOSVÁR

Somogy—Hungária 2:1.

KECSKEMÉT

Bulgária—Középmagyarország 2:1.

MISKOLC

Wacker—Attila 3:2

PÉCS

Sabaria—Pécsbaranya 2:1.

SZTARIBECSEJ

Szoko IB—Petrovszkelői Szoko 12:0

Csakoveci SK—Ptuj SK 6:3. Csakovecéről jelentik: A Csakoveci SK teniszjátékosai az elmúlt vasárnap a ptuji Teniszklub játékosai-val mérköztek és azt 6:3 arányban megnyerték. A mérkőzés revansjelleggel bírt, amennyiben az elmúlt évben ugyanezen felállításal a ptuji csapat 8:1-re verte a CsSK csapatát.

FILM

A Fekete Sas jegyében

A Lifka Mozi új filmje

Kitünő szórakozási alkalmat nyújt a Lifka-mozi új műsora, amely csütörtöktől kezdve kerül vetítésre. A *Fekete Sas jegyében* című filmnek szerencsére éppen a címe a leggyöngyöbb, maga a filmjáték épkezláb szűzséjével, pompás szatadteri felvételeivel és rutinos story-író kezére valló jelenetességével jótékonyan emelkedik ki a háborus produkciók vizsgálatlan ocaánjából. Különösen egy kitünően dresszirozott színész-kutya mutatványai ejtik bámulatba a nézőt. *Sahib*, aki méltó letémenyese Rin-Tin-Tin művészetének, az állatidomítás valóságos csodája. A film meséjét is erre a kutyára bázisozták. Sahib hűsége, ügyessége, szemfülessége és embereket megszárgyentítő leleményessége bonyolítja a felvonásról-felvonásra érdekesebbé váló mesét, amelyben az emberszereplők ugyszólván csak statisztáknak a pompás állatnak. *Marceline Day* ez a végtelenül finom szépségű amerikai filmszínésznő az egyéniségével harmonizáló szerepben mindvégig lekötö a rckonszenvező érdeklődést, partnere Ralph Forbes is szimpatikus, állandó formát kijátszó filmamozgó és — ami a fő — a mimikát sem felejtí otthon. Az epizód szereplők egytől-egyig stílusosan illeszkednek a film kereteibe. Van *Dyke* a rendező tisztességes munkát végzett, nem hagyhatunk azonban említés nélkül egy kiabáló fejlettségű megcsinált jelenetet. Van *Dyke* filmjében a frontra induló német közkatonákat elsőosztályú vasuti kocsikba vagonirozzák be. Ó Amerika!

A műsor másik darabja kétfelvonásos burleszk, amely ujszerű ötleteivel és fejtejtőre állított helyzeteivel állandó permanenciában tartja a nevetődegeket. A Lifka új műsora valóban nem emlékeztet semmiben a holtsezón sivárságára.

(d.)

A Városi Mozi új kettős műsora

A „Richelieu kardinális“ és Reginald Denny új vigjátéka

A Városi Mozi csütörtöki új műsorán két kitünő film szerepel. Az egyik a *Richelieu kardinális* hibátlanul rendezett, monumentális történelmi film. Richelieu bíboros korából veszi a film erősen romantikus cselekményét, XIII. Lajos, az orleansi herceg és a hatalmas bíboros harcai elevenednek meg a filmen, a kóbor lovagok romantikus kalandjaival, párviadalaival és hőstetteivel együtt. Egy család történetével párhuzamosan egy izgalmas szerelmi mese játszódik le ebben az érdekes történelmi milieuban és bár a mese is mindvégig izgalmasan érdekes, mégis jobban kötik le a nézőt a Richelieu érdekes korát történelmi hűséggel megkelevenítő, kitünő felvételek. Alan *Crosland* a rendező derekas munkát végzett, sehol sem feledkezik meg azokról a kötelezettségekről, amelyeket a történelmi téma hárt rá és ezenkívül szárnyaló művészlérezzéssel a legistőbb szabadtéri felvételeket állítja be. A rendezés gondoskodik a film pazar kiállításáról is és hatalmas tömegek felvonultatásával teszi mozgalmassá, filmszerűvé a képet. A szereplők nagyrészt sajnos nem nyújtanak feladatukhoz méltó alakítást és a legtöbbjük túljátssza szerepét. Robert B. *Montell* karakterisztikus Richelieu, John Charles *Thomas* robusztus Gil de Berault és Alma *Rubens* tökéletes szépségű Renata. A többi szereplő egy-egy többé-kevésbé sikerült történelmi portréval illeszkedik az együttesbe.

A műsor másik filmje a *Három szoknya meg egy nadrág* kitünő amerikai vigjáték. Reginald Denny ez az egyéni humoru, nagyszerű megjelenésű amerikai filmkómikus kitünő ötletek során elejétől végig gondoskodik a közönség mulattatásáról. A derűs, kedves film, amelyben a bájos Marion Nixon a partnere Reginald Dennynek, kiválóan alkalmas a szórakoztatásra.

RÁDIÓ

Wagner-hangversenyt közvetít a prágai leadó

A csütörtöki műsor kiemelkedő eseményei

A csütörtöki rádióprogram kiemelkedő eseménye lesz a prágai közvetítés, amelyet *Zagreb* is átvesz. A prágai filharmonikus zenekar Wagner-estét rendez, a műsoron a Siegfried-nyitány, a »Nürnbergi mesterdalnokok« nyitánya és a Tannhauser nyitánya szerepel (20.25).

Beograd csütörtökön jugoszláv dalestét rendez kitünő programmal. A hangversenyen *Izraljevic* Dragomir opezaének is közreműködik (21.40).

A külföldi állomások közül figyelemreméltó hang-

versenyt nyújt *Hamburg*, ahol Strauss János népszerű muzsikáját viszik a mikrofon elé (20.00). *Varsó* hangverseny műsorán operarészletek szerepelnek (20.30). *Bécsben* pedig a szimfonikus zenekar fog hangversenyezni (20.05).

Stuttgart operetteladással szerepel, előadásra kerül Fall Leó »Sztambul rózsája« című közismert operettje (19.45). Operetteladást kapunk *Nápolyból* is (21.02), míg operaelőadás nem szerepel a csütörtöki programon.

SPORT

Ötven százalékos vasuti kedvezmény a palicsi teniszverseny vidéki résztvevőinek
Csütörtökön reggel kezdődik a verseny a palicsi pályákon

A palicsi teniszklub nemzetközi vorschene csütörtökön reggel kezdődik a palicsi teniszpályákon. A verseny iránt különösen külföldön nyilvánult meg nagy érdeklődés, habár ugyanebben az időben Nagyváradon is rendeznek nemzetközi versenyt.

A palicsi versenyre Csehszlovákiából Sada és Frölichné jönnek. Mindkettőnek elismert neve van nemzetközi viszonylatban is. Sada legutóbb Kozsóluchtól csak három szettben kapott ki, Frölichné pedig verte Schredernét, a magyar bajnoknót. Magyarországról Takács, Krepuska és Latesz Csilla részvé-

tele biztos, Romániából pedig Botez, aki már meg is érkezett, azonkívül Fülöpán, aki a Rivierán szerepelt nagy sikerrel, fog startolni. Nagy számmal érkeztek azonkívül nevezések a Vajdaságból, Kuláról, Sztaribecseiről és Beeskerekről is.

A közlekedésügyi miniszter a versenyre utazó játékosok részére ötven százalékos vasuti kedvezményt adott, olykép, hogy a jeggyel vissza is lehet utazni. Ezért a palicsi klub vezetősége felhívja a vidéki versenyzőket, hogy vasuti jegyüket ne dobják el, mert az érvényes lesz a visszautazásra.

Kitünően sikerült a Csakoveci SK népnemepélye. Csakovecéről jelentik: A CsSK az elmúlt héten nagyszabású népnemepélyt rendezett a sportpályán, amely kitünően sikerült. Mintegy ezer főnyi közönség vett részt a népnemepélyben és késő éjszakáig a legjobb hangulatban szórakozott. Nagy sikere volt a délután lejátszott Old boy futballmérkőzésnek, melyet a pirosak nyertek meg 3:2 arányban. Mindkét csapat játékosai erősen küzdöttek és játéku labdarugásbeli fogvatkozásuk ellenére is tetszett a közönségnek. A pirosak góljait Szocsics (2) és Beyer, a fehérékét An-

A Vrbászi SC futballszakosztálya új vezetőséget választott. Vrbászról jelentik: A VSC vasárnap tartott választmányi ülésén a futballszakosztály élére új embereket állítottak. Az alosztályt most egy bizottság fogja vezetni, amelybe Vrbász legkiválóbb sportembeit választották be. A bizottság elnöke Csajági Henrik, a kiváló futballbíró, aki mellett Hilkene Károly, a VSC csapatkapitánya, Fischer István, Schmidt Frigyes és Kohl Károly tagjai a bizottságnak. Csajági Henrik ezenkívül a trénerséget is elvállalta és Vrbászson remélik, hogy az ő szakzerű vezetése alatt a VSC csapata sikeresen fog szerepelni.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A vasuti hálózat megjavítását kéri a vajdasági községek

A noviszádi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara beadványa a szuboticei vasutigazgatósághoz

Noviszadról jelentik: A noviszádi kereskedelmi és iparkamara, mint jelentettük, terjedelmes memorandum fordult a szuboticei vasutigazgatósághoz, amelyben a kivétel és a személyforgalom megkönnyítése érdekében a vasuti hálózat tökéletesítését kéri.

A beadvány tartalmazza a vajdasági gazdasági körök következő kívánságait: Noviszad a Beograd—Szubotica fővonalon a fa, szén, technikai és építési anyag vasuti díjtételeinek leszállítását kívánja, Kiszács és Pasicevó lakossága Noviszad irányába újabb vonatjáratot kér, Feketics Noviszad és Szubotica irányába délelőtt tizenegy órakor indítandó személyvonat beállítását kívánja. Feketics új vasuti raktárt is kér. Szubotica gazdasági körrei a teherforgalom gyorsítását kívánják. Kula, Noviszad és Szubotica irányában új személyvonatok beállítását kívánja. Szentá a Szubotica—becskereki fővonalon kér új személyvonatjáratot. Kula a Szombor—sztaribecseji vonalon azt kívánja, hogy a Szomborból 13.30 órakor indítandó vonat ezen 15.30 órakor induljon, továbbá a Szomborból a 7231-es vonat 6.37 órakor induljon és 11.13 órakor térjen vissza Kuláról.

Szrbobrán a megszüntetett reggeli vonat újból való visszaállítását kívánja. Sztaribecsej ugyanazt a menetrendet kívánja, amely május tizenötödike előtt volt érvényben.

Crvenka azt kéri, hogy a Szubotica—hogolevói vonalon valamennyi vonat Crvenkán keresztelődjék. Kula azt kívánja, hogy a Palánka—kulai vonalon a 7012-es számú és Novapalánkáról elinduló személyvonat 7 órakor reggel érkezzen és nem mint eddig 4.29 órakor, viszont onnan délben térjen vissza.

Zsabalj azt kívánja, hogy a Noviszad—horgosi vonalon 13 órakor egy új vonat induljon Zsabaljról, amely oda 19 órakor térne vissza. Sztaribecsej a régi menetrend visszaállítását kívánja és Szentán át közvetlen kapcsolatot kíván Szuboticával. Ada község lakossága azt kívánja, hogy a 14.24 órás vonat Szentán várja be a noviszádi vonatot, amely oda 7.15 órakor érkezik, továbbá az 5315-as vonat várja be Szentán a gyorsvonatot és csak 13 órakor hagyja el Szentán.

Mol község közvetlen kapcsolatot akar Szuboticával Szentán keresztül. Szentá 18 óra személyvonat beállítását kívánja Sztaribecsej irányában és a Szubotica—sztarikanizsai vonalon Szentáig motoros vonatok beállítását sürgeti. Hasonlóképpen Sztarikanizsa és Horgos a motoros vonat közlekedését Szentáig kívánja meghosszabbítani Szentá—Sztaribecsej irányában való csatlakozással.

A Noviszad—titeli vonalon Mosorin egy olyan vonat indítását kéri, amely Titelről 7 órakor és Noviszadról 13 órakor indul.

Parabuty község a Noviszad—szombori vonalon ugyancsak a vonatpárnak a beállítását sürgeti, amely a háború előtt közlekedett, továbbá jobb villamosvilágítást kér a vasuti épületben. Cajdobra 7.30 órakor Noviszadról induló és 10.30 órakor Szomborba érkező, továbbá Szomborból 11 órakor induló vonatot kíván Kula és Palánka irányában való csatlakozással. Palánka a 7032-es számú vonat visszaállítását sürgeti. Bresztovac azt kívánja, hogy Szombor és Odzsaci között közlekedő tehervonathoz egy személykocsit kapcsoljunk. Odzsaci új vonatpár beállítását kívánja, Szrpszki Miletics a menetrend oly megváltoztatását kívánja, hogy a vonat 10.30 óra helyett korán reggel érkezzen Odzsacira, ahonnan délután térjen vissza.

A Szombor—Apatin, Szentá—odzsaci vonalon az érdekelt községek azt kívánják, hogy Apatin és Szombor között az esti vonat újból közlekedjen, Apatin ezenkívül a sinautók bevezetését sürgeti.

Szombor azt kívánja, hogy a Szombor—Bezdan vonalon a vonatok Bezdan állomáson egy óra hosszat tartózkodjanak.

Paranya területén. Belimanasztir 6.30 órai indulással Belimanasztirról elindítandó iskolavonat beállítását kéri és ez a vonat visszatérőben kapcsolatot kapjon az Oszijekről 14.31 órakor induló vonattal. A 3331-es számú vonat korábban induljon Batináról és Belimanasztirra ne 16 órakor, hanem már 13 órakor érkezzen. Végül azt kívánják, hogy az 1314-es számú vonat, amely Oszijekről 19.20 órakor indul, Batináig közlekedjen.

idejében exportálható legyen, igen fontos, hogy az exportörök részére az illetékes fórumok megfelelő számu sleppről és vagonról gondoskodjanak.

Bor és szőlő

Az idei szőlőtermés kilátásai nem a legkedvezőbbek. Valószínű, hogy

az idei bányati bortermés 120.000 hektoliter lesz, tehát 370.000 hektoliterrel kevesebb, mint a múlt évben.

Miután a hazai fogyasztásra elegendő az a mennyiség, amely a termelők és kereskedők birtokában van az előző évi terméshöz, tehát körülbelül az idei termés kivételre kerülhet. Lehet tehát számítani arra, hogy ez évben százezer hektoliter bort exportál a Bányát hszmillió dinár értékben.

Azonkívül előreláthatólag kivitelre kerül mintegy 10.000 hektoliter must is 1,800.000 dinár értékben.

Állatok és állati termékek

A bányati állatállomány minőségileg gyöngült. Tekintettel azonban az idei jobb kukoricatermésre, remélhető, hogy kivitelre kerülhet:

	D. értékben
6.000 db. ló, vágnivaló	4.800.000
1.000 db. ló, jó minőségű	4.000.000
10.000 db. élőmarha	40.000.000
5.000 db. hizott sertés	11.250.000
1.000 q sertéshús	1.800.000
1.400 q sertés zsír és szalonna	2.800.000
20.000.000 db. tojás	20.000.000
4.000 q vágott liba	6.000.000
100 q nyul	10.000
3.000 q élő baromfi	4.500.000
500 q marhabőr	1.250.000
500 q vadbőr	1.000.000
1.000 q toll	5.000.000

Összesen: 102.490.000

Nagy szükség van arra, hogy a földművelésügyi minisztérium gondoskodjék nemcsinált fajbaromfiak beszerzéséről és a tojáskivétel növelése érdekében szükséges volna két-három évig betiltani a baromlikivételt január 1-től május 1-ig. Azonkívül szükséges volna az állatok, főleg a lóállomány fajjavítására.

Hogy a bőrkivétel célja a fenti mennyiséget, szükséges volna a bőrkivételt vámot megszüntetni, vagy legalább is a minimumra csökkenteni. Románia amióta a bőrkivételt vámot erősen leszállította, óriási mennyiségű bőrt exportál.

A juhtenyésztés is visszafejldik a magas gyapjukivételi vámok miatt. Szükség volna ennek mielőbbi leszállítására, hogy a juhtenyésztés újból fejlődésnek induljon.

Ipari termékek

Az ipari termékek közül a következők kerülhetnek kivitelre:

	D. értékben
22.000 kg. selyem	13.200.000
10.000 kg. selyem melléktermék	1.900.000
60.000 q raffinált cukor	15.000.000
80.000 q száraz répaszelet	8.000.000
10.000 q élesztő	80.000.000
100 vagon élesztőhulladék	2.660.000
2.200 q tejföl	5.500.000
100 q vaj	300.000

Gyógynövények

Gyógynövényekből a következő kivitelre van kilátás:

15 vagon kamilla	2.000.000 dinár értékben
20 » szappangyökér	2.000.000 » »
15 » egyéb gyógynövény	650.000 » »

Különféle egyéb terményekből kivisznek a Bányából körülbelül 10 millió dinár értékű árut.

Bányát egész várható kivételének értéke 1.366.150.000 dinár lesz ebben az évben.

Miután a Bányát majdnem minden vasutvonalon olyan rossz állapotban van, hogy a kivételt képtelen lebonyolítani, a becskereki kamara kéri a közlekedésügyi minisztert, hogy mielőbb tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a vasutvonalakat megerősítsék, hogy a teherkocsik teljes tonnasúlyát ki lehessen használni, sőt fel lehessen emelni, mert a külföld szívesebben vásárol tizenöt tonnás vagonterteleket, mert így a külföldi vasuti fuvar olcsóbb.

1.366 millió dinár értékű árut exportálnak Bányából a jövő gazdasági évben

Négy és félmillió mázsa buza termett az idén és hatmillió mázsa kukoricára van kilátás — A becskereki kamara kiviteli prognózisa

Becskekről jelentik: Az ország kereskedelmi és iparkamarái évről-évre együttes konferenciát tartanak Beogradban szeptember hónap elején, amelyen megállapítják, hogy milyen kivitelre van abban az évben kilátás. A kamarák kiviteli konferenciáját ebben az évben szeptember 7-ikén és 8-ikán tartják meg Beogradban és a becskereki kereskedelmi és iparkamara máris elkészítette azt a jelentést, amelyet ezen a konferencián fog előterjeszteni a Bányát 1929. évi kiviteli kilátásairól. A jelentés, amely gondosan összegyűjtött adatok alapján készült, a következőkben itéli meg a bányati kivitel mennyiségét 1929. szeptember 1-től 1930. szeptember 1-ig terjedő időre, tehát az idei termés felhasználásának időtartamára:

Gabona

Bányát területéből 300.000 hektár volt búzával beterve. Az átlagos termést hektáronként tizenöt méter-mázsára lehet becsülni, ennél fogva

a Bányát idej egész buzatermése 4.500.000 méter-mázsát tesz ki.

Egy méter-mázsát számítva holdanként vetőmagnak és két méter-mázsát fejenként a bányati lakosság élelmezésére, ami összesen 1.000.000 méter-mázsát tesz ki, marad 2.800.000 méter-mázsza főlöslég, amit a mai je-

lek szerint teljes egészében exportálni fognak mázsanként 250 dináros áron. Tehát

ebben az évben a Bányából 2.800.000 méter-mázsza búzát fognak exportálni 700.000.000 dinár értékben.

A kukorica termés kilátása egész Bányát területén nagyon rossz, mégis az északi és a déli részeken elég jó. Kukoricával be van vetve 250.000 hektár terület, amelyen hektáronként átlag 25 méter-mázsza termés várható, tehát

az idei kukoricatermés körülbelül 6.250.000 méter-mázsza lesz.

A kukoricatermésnek körülbelül egyharmadát fogják külföldre vinni, tehát

ebben az évben kivitelre kerül körülbelül két millió méter-mázsza kukorica négyszázmillió dinár értékben.

Arpa, rozs, zab, báb, burgonya stb. ebben az évben mint kiviteli árucikk nem jön tekintetbe. Ellenben kivitelre kerül mintegy 10.000 méter-mázsza hagyma 120 dináros áron, összesen tehát 1.200.000 dinár értékben.

Hogy a fentemlített buza és kukoricamennyiség

A kis antantállamok gazdasági konjunkturája júliusban

A kisanantant államok július havi gazdasági helyzetéről a következő gazdasági jelentések számolnak be:

Jugoszlávia:

A központi statisztikai hivatal június végéig elkészítette a jugoszláv külkereskedelmi mérleg adatait. Ezek szerint ez év első felében a behozatal 733.001 tonnát tett ki, 3.678.686.136 dinár összértékben, vagyis 20.353 tonnával több, (2,86%) több mint tavaly az első fél évben. **Értékben az idei fél év eredménye 123.252.017 dinárral kevesebb, mint tavaly ugyanezen idő alatt.** Az apadás értékben (3,25%).

A júniusi behozatal következőképpen eszlott meg: (az érték millió dinárokból kifejezve). Nyersgyapjú 8,7%, feldolgozott 29,1, feldolgozatlan és félig feldolgozott vasárak 12,7, pléh 8,7, csövek 3,9, vasuti és hidanyag 15,7, gyapjú: ruhák 8,8 szövetek, 14,5 cernák, 7,5. Selyemárak: cérna 3,3, szövetek 10,18, benzín 18,5, nyersbőrök 13,3, bőrárak 5,85, üvegárak: tükör és ablak 3,8, más üvegárak 2,4, só 3,5, cukor 0,9, hámozott rizs 7,5, szén 23,2, növényolajok 5,1, vászon és lenszövetek 2,8, gépek 80, villamosági cikkek 11,3, szállítmányozási cikkek 17, drósságok 2,4, festékek 2,47, porcellánárak 2,3, nyomdai pap. 6,27, kaucsukcsövek, pneumatikok 1,6, fagygy 1,9.

Ez év első felében a kivitel 2989 millió dinárra rugott, a múlt év első felére eső 2687 millió dinárral szemben.

Emek következtében a külkereskedelmi mérleg **ez év első felében 690 millió dinárral volt passzív.**

A júniusi kivitel a következőképpen alakult: (millió dinárokból) épüleifa 108, tojás 50, nyersrész 32, buza 22, ércok és ásványok 20, vasuti talpák 18, faárak, marhák, sertések mindegyik tétel 15, cement 11, friss hus 12, tűzifa 10, kender 10, lengeri 9, lovak 9.

A Nemzeti Banknál július közepén, az idegen valuták állománya 194,2 millióról 205,8 millióra, a zsiroszámlák összege 619,2-ről 662,2 millió dinárra emelkedtek. A devizakészlet állandó emelkedésben van.

Az általános kereskedelmi helyzet még mindig nyomott, de kedvező természetű eredmények még kedvezőbbé változathatják.

Románia:

A kedvező terméskilátásokra, kedvezőbben ítéltek meg a gazdasági helyzetet, különösen sokat várnak az őszi hónapoktól. Szakkörök a gabonaneműknél, főleg árpanál százezer vagonon kivitt fölösleget remélnék és legalább kétszázezer vagon tengeri kivitteli fölösleggel számolnak. Kedvező idő esetén a tengeri felesleg még nagyobb lehet. Mindezek következtében az őszi hónapokban, azzal számolhatnak, hogy nagyobb tökélelt rendelkezhetnek, amely esetben az évek óta elhanyagolt gazdasági felszerelések pótlására is elegendő pénz fog rendelkezésre állni. Ettől a körülménytől az összes kereskedelmi és ipari ágak jelenleg kedvezőtlen helyzetük lényegesebb megváltoztatását remélik.

Júliusban a közvetlen és közvetett adók közül több adóemelés újabb felmerült, amely emelést azzal indokolták, hogy a költségvetésben beállított adóvédelmek, közel két millárd leivel csökkentek és még nincs megállapítva, hogy a bevezetett új adók elegendők lesznek-e hiányok pótlására, miután a közvetlen adók az elégtelen adóadminisztráció következtében, nem folynak be a kívánt mértékben és a közvetett adók felemelése a forgalom csökkenését fogja eredményezni.

A költségvetés és vámrreformok kivül, a kormány a mezőgazdaság érdekében két fontos újítást vitt keresztül. A kormány júliusban, a parlament elé terjesztette a mezőgazdasági hitel folyósítására kijelölt intézet szervezéséről szóló törvénytervezetet és azon kívül mezőgazdasági gépek beszerzésére a kormány 300 millió leit jelölt ki. Ezek az összegek a szövetkezetek útján kerülnek a gazdákhöz, akik ezután hosszulejárata kölcsönt kapnak.

A mezőgazdasági gépek beszerzésénél a közép-európai államok mezőgazdasági gépipara lényeges foglalkoztatásra számíthat.

Júliusban a pénzpiac nyugodt, de tartózkodó volt és azzal számolnak, hogy a gabonakivitel idejében a pénzpiac erősen igénybe veszik.

A bizakodó hangulatból a tőzsde — tekintettel a nagy pénzügyiére — csak kevés hasznot húzhatott, legfeljebb, hogy a lefelé tendáló irányzata az értékpapíroknak megállott, sőt néhány papír — 20—25 százalékos — emelkedést is eredményezett.

Csehszlovákia:

A csehszlovák gazdasági helyzet júliusban is kellemes volt és a rendkívül igénybe vett övnyvedői utolsó lezajlása után a pénzpiacban is megkönnyebbülés észlelhető. A visszaözoönli tökékek emelkedni fognak, mert közben megindul a kivitel és nagy összegek özoönlenek az országba.

A csehszlovák Nemzeti Bank diskontpolitikája, dacára a nemzetközi piacon beállott árfolyamemelkedésnek, változatlanul kitartott az ötszázalékos kamatozás mellett és ez ugy pénzügyileg, mint konjunkturapolitika szempontjából bevált.

A csehszlovák mezőgazdaság és ipar, az európai gazdasági helyzet hullámlása dacára, ez év első felében jól megállta helyét és dacára a külkereskedelmi mérleg tartós passzivitásának és a sokszoros exportváltások ellenére is, mely utóbbiak a legfontosabb termelési ágakat, mint a cukrot és a textilt érintették legsúlyosabban, sikerült a gazdasági folyamatot nagyobb korlátozások és újabb eladósodás nélkül lebonyolítani.

A pénzpiacban az utolsó esedékességeknél nagyobb prolongálások történtek, ellenben új hitelek nem vettek igénybe. Ennek következtében a pénzpiac igen felvid, ez a belföldi piacra kedvezően hat és ennek tulajdonképpen, hogy ez elmúlt évben visszamaradt építkezési tevékenység ezidén erősen fellendült. Különösen Prágában létesül sok új épület és az építőipar, nemkülönben a fa- és üvegipar erősen foglalkoztatva van.

A vas- és nehézipar változatlanul legnagyobb konjunkturát élveznek, sőt a vasiparban rekorderedmények tapasztalhatók. A szén- és kokszipar is nagy konjunkturának néz elébe. A széntermelés a tavalyihoz képest erősen emelkedik. Jól van foglalkoztatva a gépipar, ellenben egyenlőtlen a textilipar foglalkoztatása, ahol a gyapjú és a lenipar részleges válságokon megy át. A textiliparban a verseny kiéleződött, az inkasszó lassan és vontatottan megy végbe.

A mezőgazdasági termelési csoportok közül, a sör- és szeszipar teljes mértékben foglalkoztatva van. Kedvezőtlenebb a helyzet a malmoknál, de ezek a termés behordása után biznak a jobb üzletmenetben. A cukoriparnál a kivétel katasztrófális mértékben esőkken.

A csehszlovák kereskedelmi mérleg állandóan passzív és 1929 első felében 626,75 millió esk. hiány mutatkozott a tavalyi első fél év 770,82 millió esk. kiváló mérlegaktívával szemben.

A Bácskában nem okozott lényeges kárt a hőség a kukoricában

A Felsőbánátban szenvedett a legtöbbet a kukorica

Kedden megirtuk, hogy a nagy szárazság miatt a Bácskában és a Bánátban is szenvedett a kukorica-termés. Az újabb természetjelentésekből megállapítható, hogy sajnos, megfelel a tényeknek, hogy a roppant nagy és szokatlanul tartós hőség több helyen károkat okozott a kukoricában, azonban meg lehet állapítani, hogy szerencsére a károk nem olyan jelentékenyek és nagyok, mint az eleinte látszott, valamint azt is, hogy a legutóbbi kiadós esők lényegesen javították a kukoricatermést.

Felsőbácskában Szubotica környékén, Szombor vidékén, Paesron, Kerényen, Bajmokon egyáltalában nem okozott kárt a nagy hőség és itt ezen a vidéken

jó középtermés várható. Alsóbácskában Feketes, Szekics és a szomszédos községekben elvéve káros hatással volt a nagy hőség, de azért itt is jó középtermés várható. A Bánátban és pedig Felsőbánátban Becsekerek környékén a legtöbbet szenvedett a hőség következtében a kukorica és itt a legnagyobb is a kár, míg Pancsevo környékén igen jó közepes termés várható.

Egészben véve nem lehet számítani arra a rekord-termésre, ami a nyár elején mutatkozott, azonban így is általában jó közepes termésre lehet számítani. A kukoricatermést szeptember közepe táján már meg is kezdik.

A galaci és a brailai kikötők bonyolítják le a jugoszláv gabonaexportot

A magas vasuti fuvar miatt háttérbe szorulnak az adriai kikötők

Beogradból jelentik: Az utóbbi hónapokban a dunai és az adriai hajóstársaságok között erős rivalizálás folyik a jugoszláv exportforgalomért. Az adriai hajóstársaságok a különböző szaklapokban már megújítják a vészkiáltást és a dunai forgalom elleni harcra szólítják fel az összes érdekelteket. Rámutatnak az adriai hajósok arra a körülményre, hogy július hónapban Jugoszláviából huszezer vagon búzát vittek ki a Dunán keresztül a külföldre, viszont az adriai kikötőből eddig egyetlen vagon buza sem került szállásra.

Az adriai hajóstársaságoknak öbte tett közzel kell nézniük, hogy a galaci és a brailai kikötők hogy fejlődnek az adriai kikötők rovására. Braila és Galac

az utóbbi hónapokban olyan nagy jelentőségre tettek szert, hogy nemcsak a jugoszláv tengeri kikötőknek jelentenek igen nagy konkurenciát, hanem a triezsi és a hamburgi kikötők forgalmát is nagyban csökkentik.

Az adriai hajóstársaságok a drága vasuti tarifával okolják az adriai hajóforgalom visszafejlődését. Amig egészen jelentéktelen árucikkek egészen alacsony vasuti tarifákon szállíthatók, addig a buza vasuti tarifája olyan drága, hogy kénytelen a jugoszláv buza Brailán keresztül külföldre menni.

A gabonaneműk a vasuton értékük 17—18—19%-át fizetik vasuti tarifa címén, addig a dunai úton történő szállítások alkalmával az érték 7,5%-át kell csak Brailáig fizetni.

Csakis elsőrendű minőségű komló termelése lehet rentabilis

A termelők és a kereskedők feladatai a komló értékesítésénél

A vajdasági komlótermelés még aránylag fiatal multra tekint vissza, mindazonáltal olyan fontos tényezővé vált országunk gazdasági életében, hogy immár széles néprétegek létalapját képezi.

Mivel a házi sörgyárak csak igen csekély mennyiségű belföldi komlót használnak fel, fokozottabbi mértékben vagyunk exportra utalva és ezért törekednünk kell komlónknak külföldi piacokon való lehető legjobb elhelyezésére. Mivel azonban a kontinensen jelenleg a szó szoros értelmében tultermés van, nagyon természetes, hogy csak oly termelővidékek számíthatnak termékeik elhelyezésére, amelyek ugy minőség, mint ár tekintetében versenyképesek lesznek.

Ami a minőséget illeti, kellően tapasztalhatjuk legutóbbi külföldi illetékes tényezőkkal való tárgyalásaink folyamán, hogy a vajdasági komló, szép zöld színe és kiváló minősége révén, a csehszlovák, német, belga és francia piacokon jó hírnévnek örvend és különösen export-célokra (a távoli országokba és a tengerentúlra) kitünően megfelel.

Az egyes termelővidékek különböző intézkedéseket léptetnek életbe saját termékeik védelme érdekében, mint pl. védővámnal, származási bizonylatlalt és plombálással. Ezzel azt óhajtják elérni, hogy a sör-
gyárak mintegy kényszerítve legyenek hazai terméket

használni. Ilyen esetben külföldi árut csak megfelelő olcsóbb árban vásárolhatnak. Németországban védelmi törvény van készülöben, amely nem kis mértékben fogja a vajdasági komló elhelyezését befolyásolni, amennyiben a németországi söripár az ottani terméket minden bizonnyal favorizálni fogja. Tekintettel arra, hogy a német- és csehszlovákiai komlótermelés-kilátások az utolsó időben, a beállott esőzések következtében, lényegesen megjavultak, olyanira, hogy a tavalyinál is jobb természetűvel számolnak, ilgyelemben véve továbbá azt a körülmény is, hogy az egész kontinensen jó termésre van kilátás, ugy véjük, hogy nem végzünk fölösleges munkát, amidőn figyelmébe ajánljuk minden komlótermelőnek, aki ezt eddig figyelmen kívül hagyta, a következőket:

I. A komlószedésnél nem szabad összekeverni a jó és a rossz minőséget, mert ezzel az egész árut megrontja, hanem külön kell osztályozni a különböző minőségeket. Legtanácsosabb azonban a rossz komlót, olcsó árak idején, egyáltalán le sem szedni, mert félő, hogy a silány minőség ára — ha ugyan egyáltalán elhelyezhető lesz — még a szedés és szárítás költségeit sem fogja fedezni. Ugyancsak ügyelni kell a szedésnél, hogy ne forduljanak elő bokréták, vagyis,

hogy egy száron ne legyen több virág (toboz) és a toboz ne legyen nagyobb 2 centiméternél, mivel ellenkező esetben a komló a kereskedő kénytelen átszedetni, ami tetemes idővesztést és felesleges költséget okoz és amit a kereskedő kénytelen a komló árából levonni, ha ugyan egyáltalán reflektál ilyen komlóra.

2. A komló szárítására különös gond fordítandó, mivel a nem eléggé kiszáritott komló könnyen megromlik és hasznavehetetlenné válik, míg a túlszáritott komló lupulinja megbarnul és eredeti aromáját elveszti. Mindkét esetben a komló részben vagy teljesen elveszti az értékét. Legtanácsosabb, hogy a szárító ablakán elhelyezett hőmérő 32—35 fok R. hőmérsékletet mutasson.

3. A zsákolás csak körülbelül egy héttel a szedés után történhetik. Semmi esetre sem ajánlatos a komlót közvetlenül a szárítás után beszákolni. Különösen száraz időjárásnál a zsákolás szakszerű kezelést igényel, miután ellenkező esetben a komló könnyen összetörik (összemorzsolódik) és kisebb nagyobb mértékben elértéktelenedik. A vízzel nedvesített komló könnyen megromlik és színt veszti, miért is nagy óvatosság szükséges a száraz időben való zsákolásnál. Mondanunk sem kell, hogy a zsákoló komló hosszú ideig megővja szép zöld színt, miért is a későbbi vásárlásoknál okvetlenül előnyben részesül a nem zsákoló áruval szemben.

4. Az eladásnál számolni kell a kontinentális túltermés szomorú tényével és ezért élénk kereslet idején igyekezni kell az árut még a szezonban eladni. Az utóbbi évek tapasztalatai szerint ugyanis a szezon elmúltával az árak is fokozatosan lehanyatlanak. Ezért ajánlatos, még jobb árakra való kilátás esetén is, legalább egy részét a termésként még a szezon folyamán áruba bocsájtani és nem az egész készletet kockára tenni.

Egyes termelők, akik még tavalyi és két éves komló felett is rendelkeznek, tartózkodni szoktak az új termés eladásától, mert ők kereskedőkre várnak, aki a régi áruval majd együtt megveszi. Mint az utó-

bbi években láttuk, ennek a várakozásnak reális alapja nincsen, sőt a termelő azt kockáztatja, hogy az új komlója is eladatlan marad.

Még egy, a normális kereskedelem rákötéséig nem nevezhető, jelenségre kívánunk rámutatni. Az utóbbi években mindjában lábra kapott az a szokás, hogy sok termelő nem itthon értékesíti a termését, hanem azt bizományi eladás végett többnyire Saazba, vagy Nürnbergbe küldi, úgy okozkodván hogy a helyi kereskedők és bizományosok megkerülése által a külföldi cégek jóval magasabb árakat fognak fizetni. A valóságban azonban ebbeli várakozásukban keservesen csalódtak, mert a sok olaküldött konsignációs áruval valóságban elárassztották az ottani piacokat, miáltal az árak zuhanásszerűen estek, a kereslet hamarosan megcsappant ilyen nagy árutömeg láttára, a kínálat ezzel szemben megnagyobbodott és sokan pánikszerűen igyekeztek az árutól szabadulni. Ilyen körülmények között a legtöbb áru neveléses összegeket kelt el, illetve a horribilis költségek (felbőr, biztosítás, jutalék stb.) levonása után a termelőknek jóformán semmi sem maradt. Ezáltal tehát rosszul jár a termelő, mert kevés pénzt kap a terméséért, rosszul jár a helyi kereskedelem, mert a külföldi cégek a konsignációs árutömegek láttára hamarosan beszüntetik a vajdasági bevásárlásaikat és végül rosszul jár az ország közgazdasága is, mert alacsony árak mellett kevés pénz jön be az országba.

Itt volna felát a legfőbb ideje, hogy a termelők ne bocsátkozzanak ilyen kétes kimeneteli spekulációkba és okuljanak mások káráin, mielőtt azt önmagukon tapasztalni lesznek kénytelenek. Az áru értékesítése, helyesebben elhelyezése, a kereskedelem feladata. A termelő feladata viszont, a minőség javítására törekedni, mivel elegendő világtermés mellett csak a elsőrangú minőség természetesen lehet rentábilis.

A termelők tagadhatatlanul kritikus helyzetéből, a jelen körülmények között, egyedül kiutnak látszik: a természettel fokozatos leépítése, amely minden bizonnyal a kontinens többi termelőhelyein is be fog háruulni.

Altmann J.

Az olaszok ismét tárgyalnak a transbalkáni vasut megvalósításáról

Az olasz kézben lévő transbalkáni vasut károkat okozna a jugoszláv kereskedelemnek

Beogradból jelentik: A Bács megyei Napló már többször foglalkozott a transbalkáni vasut tervével. A transbalkáni vasut megvalósítása különösen az olaszoknak áll az érdekekben, mert ezzel a vasutvonalal akarják a jugoszláv adriai vasutvonal jelentkező sikereit ellensúlyozni.

Eddig csak keskenyvágányú vasutvonal vezet Beogradból az adriai tengerpartra, amely még minden szakaszon teheráru forgalmat sem bonyolít le, máris érzik az olaszok, hogy ez az Uzšicén keresztülhaladó vasutvonal milyen óriási jelentőségű a jugoszláv exportkereskedelem szempontjából.

Az olaszok még 1917-ben Rómában egy úgynevezett kolonialis kongresszust tartottak. Ezen a konferencián Olaszországnak különösen a kisázsiai és afrikai érdekei kerültek szóba. Olaszországnak már a háború alatt arra kellett gondolnia, hogy újabb és újabb kolóniákat szerezzen, hogy a rendkívül erősen szaporodó olasz lakosságot el tudják helyezni. Ezen az 1917-ben megtartott kongresszuson vetették fel a Rómából vezető Balkán vasutnak a gondolatát.

Ez a vasutvonal Rómából Brindisibe vezetne, innen azután tengeren folytatná az útját egészen Valonáig.

Az olasz kormány Valonától kiépítené a vasutvonalat Szalonikáig, mert Szalonikától Konstantinápolyig amúgy is van már egy nagyon jól kiépített vasutvonal.

A háború után az olaszok nemcsak hogy nem ejtették el ennek a vasutvonalnak a gondolatát, sőt az olasz gazdasági körök mindig jobban és jobban sürgették a vasutvonal megvalósítását. Olaszország a Balkánon mindig újabb és újabb aspirációkkal lépett fel és most ismét elérkezettnek látja az időt a transbalkáni vasutvonal megvalósítására.

A transbalkáni vasutvonal terve eredetileg *Buonoma* mérnöktől származik és az olasz gazdasági irodalom számos feljegyzése el ennek a vasutvonalnak a tervét újra és újra szövegére hozni és az olasz kormány most a görög és az albán kormányokkal folytat tárgyalásokat a transbalkáni vasutvonal megvalósítása érdekében.

Ha az olaszok terve sikerül, akkor kezükbe kaparitanák az egész levantei kereskedelem irányítását.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotícai Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár

Az idegen tőke bejövételének jelentősége

A »Jadranski Hotelijski Savez« című szpliti szaklapban egy az idegen tőke bejövételének jelentőségéről szóló cikk jelent meg, amelyet közérdekű voltánál fogva bő kivonatban közlünk:

— Nem kell csodálkoznunk azon, hogy a külföldön clyan hírek keringenek, mintha a mi országunkba egyáltalán nem volna lehetséges az idegen tőkének bejönni, mert hiszen a mi hazai közönségünk sincs ebben a tekintetben kellően informálva.

— Okos politikával azon kell lennünk, hogy ajtót nyissunk az idegen tőkének, mert az a meggyőződésünk, hogy idegen, külföldi tőke igénybevétele nélkül nehezen lehet kivezető utat találni a mai általános gazdasági krízisből és éppen a szállodaipar fejlesztésére, modernizálására, új építkezésekre olyan nagymennyiségű hitelre van szükségünk, hogy azt országunkban nem kaphatjuk meg. A külföldi tőke szabad bejövetele tehát ránk nézve életkérdés.

— A külföldi alattvalók ingatlanokra vonatkozó tu-

lajdon-, illetve használati jogának korlátozásai az 1927/1928. évi költségvetési évre szóló pénzügyi törvény 342. szakaszából folytak. Ezen szakasz hiteles szövege így hangzik:

»Idegen államok alattvalói nem szerezhetnek semmi módon — sem visszerthes, sem visszterher nélküli szerződés avagy hagyományozás útján tulajdon-, birtok- vagy használati jogot olyan ingatlanokra, amelyek az S. H. S. királyság területén a határtól, illetőleg a tengerparttól számított 50 km. körzetben belül fekszenek, a hadügy- és belügyminiszteriumok előzetes engedélye nélkül. Ezen előzetes engedély nélkül a bíróságok és egyéb illetékes hatóságok nem ruházhatnak át ily jogokat idegen állampolgárokra és azok egyáltalában nem működhetnek közre ily természetű jogügyleteknél. Ez a tilalom nem vonatkozik a tengeri kikötők körzetében fekvő raktárak és áruberaktározó helyek, valamint kizárólag lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, valamint clyan ingatlanokra sem, amelyek törvényes örökösödés útján szállanak idegen alattvalókra. Az az állami tisztviselő, aki a fentemlített tiltott cselekményeket helybenhagyja, a törvényben előírt büntetés alá esik, más személyek pedig, akik

tudatosan és szándékosan ilyen tiltott jogügyletekben közreműködnek, 100.000 dinártól 500.000 dinárig terjedő pénzbüntetéssel sújtandók. Mindennemű jogügylet, amely a fenti előírásokba ütközik, semmisnek és joghatály nélkülinek tekintendő.»

— Ezt a szakaszt azonban az 1928/1929. évi költségvetési évre szóló pénzügyi törvény 355. szakasza hatályon kívül helyezte.

— A hatálytalanított szakasz, amelynek hordereje bizonyára elkerülte a legtöbb laikus figyelmét, így szól:

»Az 1927/1928. évi költségvetési évre szóló pénzügyi törvény 342. szakaszának rendelkezése megszűnik az érvényét veszti.«

— Ebből tehát következik, hogy idegen alattvalók nálunk szabadon, minden korlátozás nélkül és bármilyen címen szerezhetnek jogot ingatlanokra.

*

A Wieni Őszi Nagy Mintavásár. Amint már jeleztük, a Wieni Őszi Nagy Mintavásárt jövő hó 1-től 8-ig tartják meg. Ez a vásár áttekintést fog nyújtani az egész osztrák ipar jelenlegi állásáról. Ezen a vásáron azonban nemcsak osztrák áru kerül kiállításra, hanem 16 különböző ország termékei is. A kiállítás négy fő részre oszlik: 1. A »Messpalast«-ban lesznek a közhasználati és fényűzési cikkek, a háztartási eszközök, az iredaszerek, a hangszerek, valamint a reklámozást. 2. Az »Uj udvar«-ban lesz a textil-, ruha és bőrosztály stb., azonkívül a »francia kiállítás«, a divatszalonkiállítás és a textilipari gépek kiállítása. 3. A »Rotundában« helyezik el a technikai cikkeket, a rádiócikkeket, a szálloda- és vendéglőfelszerelési cikkeket, valamint az élelmiszer- és cukrászárúkiállítást. 4. A »Rotunda« körüli térszeren lesz a technikai kiállítás másik része, továbbá a technikai újdonságok és találmányok bemutatása, a Szovjetköztársasági Unió kiállítása, az építőipari kiállítás, az osztrák bányászati kiállítás, a mezőgazdasági és erdészeti kiállítás, a II. csertrák állatkiállítás, a tejjgazdasági kiállítás, a halászati kiállítás és végül a borkiállítás. A vásár látogatóinak nincsen szükségük osztrák vizumra. Szabályszerű utlevéllel és vásári igazolvánnyal átléphetik az osztrák határt. Fővebb felvilágosítás kapható az osztrák külképviseletnél, valamint a forgalomba bocsátott plakátokon megjelölt vásári képviseleteknél és megbízotaknál.

BELFÖLD

Szaribecsej községnek 846 hold földje van. Szaribecsejről jelentik: Szaribecsej képviselőtestülete a legutóbb megtartott ülésen küldöttséget választott, hogy az járjon el az illetékes miniszteriumban a községi földek újabb agrárrevizója ügyében. Mint ismeretes, az agrárútvonal feloldotta a Pillischer-féle birtokot a zár alól és elrendelte, hogy a birtokon lévő dobrcovljácok a község a saját földjeiből kártalanítsa és evégből újabb 138 hold földet szándékoznak elvenni a községtől. Tekintettel arra, hogy a földterület elvesztése évi 200.000 dinárnál terhelne meg a költségvetést, az előjáróság megbízta Bulat Ede kataszteri mérnököt, hogy készítsen kimutatást a község földbirtokairól. A kimutatás szerint Szaribecsejnek 1919-ben 3124 hold földje volt. Elbe beleértendő két hold kert, 1133 négyezsgől mező, 140 hold iskolaszéki föld és 141 hold tanítói föld is. Ebből az agrárreform céljaira és a szegényeknek 1776 hold termőföldet adtak el. Az elmúlt tíz év alatt a község eladott 276 hold földet. Az iskolák 112 hold földet élveznek. Házhelyeknek az »Ujfalú« alapításakor 115 hold földet osztottak szét. A görögkeleti szerb terület részére 8 hold és 1032 négyezsgől földet adtak. Ezerint Szaribecsej községnek a 3124 holdból 846 hold földje maradt. Azonban a megmaradt föld sem teljesen a község és nem mind használható. Most a 138 hold föld elvételével alig maradna 519 hold használható földje a községnek. Szaribecsejen most nagy érdeklődéssel várják, hogy a Beogradba küldött deputáció milyen eredményt fog elérni.

A dinnyetermelés csödjé a titeli járásban. Títelről jelentik: A titeli járásban már évek óta kitűnő dinnyét termesztnek Lok, Gardincev és Vilovo községben és főleg a beogradi piacra szállították. A múlt évi eredmények után az idén nem volt a járásban község, ahol nem volt legalább 200—300 kat. hold dinnyével beültetve. Habár csak közepesnek mondható az idei termés, mégis annyi dinnye van, hogy nem találjanak elhelyezést. Dereglével szállítják le Beogradba, de ott akkora a torlódás, hogy potom áron sem bírják a termékek értékesíteni. Legújában vasuton szállítják Zagrebba, Szarajevóba, Délszerbiába, kocsival pedig elárasztották egész Bácskát és Bánátot. Beogradba már nem is merik vinni, mert nagy a fogyasztási adó (trošarina), városi adó, helypénz, raktárbér és egyéb kiadások annyira, hogy némely szállító eladván dinnyéjét, kölcsönkér költséget, hogy hazatérhessen, mert a dinnye árát a kiadások emésztették fel. Középsé dinnyéket fél dinárnál lehet kapni. Óriási nagy görög-dinnyének 1—2—4 dinár az ára. A termelők háziállataikat etetik dinnyével, ami sok helyen betegséget idézett elő. A termelők nagyon el vannak keseredve és valószínű, hogy jövőre sokkal kevesebben fognak dinnyetermeléssel foglalkozni.

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

(A város. — Autózás az éjszakában.)

18

Margit álmódzva dült végig a hotelszoba rozszant diványán. Az ablakból a szomszédos ház tüzfalára nyílt csak kilátás. A kopár tüzfalon rikító színű hirdetések éktelenkedtek, egy fehérneműtisztító és egy poloskairtó-vállalat hangzatos reklámjai, Margit mégis gyönyörűnek látta mindezt.

»Rovarhalál por megöli a poloskát! — állt a tüzfalon öles piros betűkkel és Margit miközben a betűk glédáját nézte, arra gondolt, hogy mennyire csodálatos is mindez. Egy héttel ezelőtt még a poros kisvárosi napok unalmas rózsafüzéret pergett és csak távoli konturok, alakatlan álmódzás sejtették vele, hogy mindez egyszer másképp is lehet.

— Igen, igen, itt vagyok. Végre! — ujjongott magában. Kedve lett volna karoncsipni önmagát, vajjon nem álom-e mindez. Korlátlanul szárnyaló képzelete rózsaszinbe burkolt és csodálatosan megszüpített mindent. A szállodai szoba ócska olajnyomatait szinte rajongással nézegette, a csorba üvegkancsót az asztalon hajlandó volt drágkőves bilikomnak nézni és a négy fal málló, fakuló festését ragyogó selyemtapétának látta.

Az uccáról felcsengett a villamos, autósziénák bugtak az uttesten és harsány trombitálás közepette tüzoltókocsik száguldottak ismeretlen cél felé.

Margit visszagondolt az utolsó napokra, a küzdelmekre és kicsinyes csepegetésekre, amelyek megkeserítették az utikészülődéseket.

— Apáék gyönyörűen viselkedtek — állapította meg végül magában — igazán álmomban sem gondolhattam volna, hogy könnyebben sikerül a dolog. Azután futólag az iroda is eszébe ötlött. Majd Dezső.

Álmódzva hunyta be a szemét. Maga előtt látta a szobáját és Dezsőt, amint csókolóznak.

— Szegény fiu — gondolta — mennyit kinlódik. Igazán boldoggá kellene tenni egyszer.

Elégedetten egészségeset nyujtózott. Igen, ez csak tőle függ. Abban a percben teszi a világ legboldogabb emberévé a fiut, amikor csak kedve tartja. Királynőnek érezte magát, aki sorsok és boldogságok aranykulcsát tartja aprócska kezében.

Öt óra volt már, amikor Rózsai felébredt. Pihenten és frissen ugrott fel, Margithoz szaladt és mint egy cistri lány, szélesen, boldogan ugrott a nyakába:

— Te Isten bizony néha magam sem hiszem, hogy tényleg itt vagyunk. Gondold csak el, este tére színházba megyünk, holnap bevásárolni.

— Fel kell mennünk a laphoz is — vetette közbe Margit.

Igy mondta, »a laphoz«, komolyan és magátólértetődően. Rózsai nevetett:

— Ejnye, de sürgős a kisasszonynak. Hiszen még alig vettünk lélekzetet.

— Szeretnék már tul lenni az első viziten. Tudod milyen furcsa szorongó érzés az, amikor az ember először kerül idegen emberek közé. Pláne újságírók. Még sohase voltam szerkesztőségben.

— Te, az szörnyű érdekes valami lehet.

— Igen. Valószínűleg.

Rózsai az ujjain számolta:

— Hát jó, állapotunk meg ebben. Holnap délelőtt levizitálunk Malvin néniénél — itt olyan kómikusan fintorította el az orrát, hogy Margit felnevetett — tizenegyig Malvin néni, tizenegytől tizenkettőig új ruha kiválasztása és megrendelése, délben ebéd és délután háromkor látogatás az oroszlanbarlangban. Rendben?

Margit bólintott.

— Most pedig öltözni, egy-kettő! Korzózni megyünk.

Az uccán tömött sorokban hullámozott a sétáló tömeg. A két nő szorosan egymás mellett, boldogan suhant végig a sima aszfalton, megcsodálták a villanyfényben uszó kirakatokat, megjegyzéseket tettek a szembejövőkre és önfelédten álltak meg néha, hogy élvezzék azt a különös

bizsergető érzést, amint a sokaság sodorja őket magával.

Jegyet váltottak az egyik színházban, ahol operettet adtak. Margit feltétel nélkül átadta magát az andalio melódiák varázsának, mozdulatlanul ült két óra hosszat a második emeleti erkélyszékben és előadás végén úgy szédült ki a ruhatárba, mint egy álomlátó. Rózsai inkább a toalettet vizsgálta, bíráló szemmel.

— Gyönyörű volt a primadonna keppje. Figyelted?

— Igen, hogyné.

Rózsai ránézett:

— Fiacskám — kacagott — hiszen te olyan álmos vagy, hogy alig látsz. Vesziünk egy takszit.

Margit nem tett ellenvetést és pár pillanat múlva már robogott velük a mérgesen dohogó vadonatúj Fiat a szálló felé. Ez is új szenzáció volt.

ez az autózás a villanyfényes éjszakában. Mellettük, előttük és mögöttük autók suhantak és néha egy-egy motorkerékpár idegekre szaladó éles zaja hasította a fület. Nyitott és csukott autók, vidám társaságokkal vagy összebujó emberpárok. Volt közöttük olyan, amelyek nyitott sátorral, kurjongató emberekkel rohant a széles kocsinton, ezután voltak diszkrétan lefüggönyözött előkelő lassúsággal haladó csukott limousinek, amelyeknek decens finom karosszériájából ellenállhatatlan erővel áradt a jólet és a hatalom.

Fáradtan, zugó fejjel bujtak az ágyba. Másnap délelőtt félóra alatt elintézték Malvin néni. Malvin néni egy nyugdíjas állami tisztviselő özvegye volt. Fecsegő, kíváncsi öregasszony. Egyébként az öreg Wagner édes testvérméne. Tőviről hegyire kivallatta őket. El kellett mondan mindent otthonról a legjelentéktelenebb családi eseményt is és az öregasszony boldogan habzólt a híreket. A versenyről persze nem szóltak és amikor Malvin néni nagysokára megkérdezte, hogy tulajdonképpen mi is hozta fel őket a városba, Rózsai diplomatikusan így felelt:

— Ruhákat akarunk csináltatni.

— Ezért? — csodálkozott Malvin néni és rosszalóan csóválta meg a fejét. Ejnye de nőblikak lettek. Otthon talán nincsen elég jó szabónő.

— Van, de kiszámítottuk, hogy így olcsóbban jövünk ki. A választék is nagyobb, aztán meg van alkalmunk szórakozni is egy kicsit. Hígyje el néni, nagyon ránkíér. Különösen erre a szegény kislányra.

És Margit mutatott.

Malvin néni tizóráival kínálta őket, de ők szabadkozottak:

— Igazán sajnáljuk, de nagyon sietünk.

— Meddig maradtok lányok?

— Ez igazán bizonytalan néni — válaszolta Margit — attól függ, hogy leszünk készen a szabónővel, meg a bevásárlásokkal.

Ezer csókot, üdvözlötet és jókívánságokat hoztak le magukkal Malvin nénitől.

— Most pedig a ruha következik — adta ki Margit a jelszót.

Ezzel is aránylag hamar végeztek. Enyhe kávébarna színű taftanyagban állapotok meg és egy nagyon jóhírű szalonba vitték el csináltatni. A tulajdonosnő bókokat mondott Margit termétere és szájában a gombostűkkel kijelentette, hogy ugy mellben, mint csipőben tökéletes. A dícséreteknél, bár ezek is határozottan jól estek mégis jobban örült Margit, amikor sikerült megállapodni az árban. Meglehetősen jól jött ki, mert a Wagner mama megtakarított pénze nem is ment rá egészen a grand-toaletté.

Ezuttal egy kiskocsmában ebédelték poros cleanderek alatt, tarkerítő asztaloknál. Örültek a folyton torló szenczióknak, a szabadságnak és az életnek, amely itt tombolt körülöttük a téli napfény veszett ragyogásában.

Margitnak nagyon jó kedve lett és ebéd után Rózsai legnagyobb megrökönyödésére líkört rendelt.

(Folytatása következik.)

Szesz-szakmabelli manipulánst

kizárólag nőlen, fiatal, ügyes szakembert, aki a horvát és német nyelvben tökéletes, nagy gyakorlattal a pálinka, likőr és desszert borszakmában, aki a palackadjuztálást ízletesen vezetni tudja, a vevőkkel érintkezni és látni tud, jó szervező erő

keresek

szűsaki üzletembe. Csak feltétlenül becsületes, szorgalmas szakerek küldjék lényképes, az eddigi működést és fizetési igényeiket tartalmazó, német- vagy horvátnyelvű ajánlatukat DAUERPOSTEN-jeligére a kiadóba. 9298

Malomtulajdonosok figyelmébe!

SZALLITUNK »Gebrüder Bühler A. G. Uzwil« svájci gyártmányu minden modern malomgépet.

VÁLLALUNK malomszerelést, rekonstrukciót, gépek átszerelését.

KÉSZITÜNK saját műhelyünkben minden mintájú elevátort, csigákat, exhausztorokas, köburkolatokat, filtereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők

Vel. Bečkerek, Bajszina ul. 22 2454

Romoly intelem a kereskedő urakhoz!

Teljesen árthatatlan, hogy nem engedélyezett, nem védjegyzett, vagy hamisított „SCHWEINFURTER ZÖLD-DET” vegyenek rakásra és kellemetlenségeknek tegyék ki magukat.

As általunk forgalomba kerülő „Aeroplan” védjegyű „SCHWEINFURTER ZÖLD-DET”, az alatt van védjegyzve és 22746/28. sz. alatt a Földművelésügyi Miniszter által engedélyezve.

Zöldporna! a biztos hatás titka:

„Aeroplan” márka!

KEMIKALIJA NOVISAD, Arse Teodorovića (Sijunkina) ulica 7

Csak hölgyeknek!

A legtöbb

16 éves feletti leánynak és fiatalasszonynak a ridiküljében van elrejtve, épen az ezen írás a tal világhírtvé lett Ramona kisasszonynak

„AZ N KITÜNÖEN BEVÁLT FOGÁSAIM, AMELYEKNEK MINDEN FÉRFI BEDÖL”

című rendszerű népszerűvé lett füzetecskéje

Érdekes, hogy ezt a kis sajtóterméket különféle nyelve lefordítva már eddig is több mint 3 millió högy kap odta szet és hogy a szerzőnő a kiadónak szigorú feltételként köthet be ki, hogy a forgalomba kerülő könyvecskéket különös óvatossággal kezeltesenek, nehogy azokból egy példány is férfi kezekbe kerülhesen.

Addig, míg a készlet tart, 12 dinir előzetes beküldése ellenében, csejlesztelen zirt börtökben bérmentve küldi meg; a t. hölgyeknek a jugszláviai kizárólagos kép iselet:

»KULTURA«
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ VÁLLALAT
OSIJEK I.

GYERTYA

An rosszisták! Kereskedők!

Ha olcsón akarják beszerezni sirra való staniol méces, templomi és asztali gyertyaszűkágletűket, kérjenek gyári ajánlatot

Resch József „MARIJA” gyertyagyár
SZOMBOR

NYILT-TÉR

Rádiókereskedők!

Elemkereskedők!

Szuboticán üzembe helyeztük anódtelen- és zseblámpaelemgyárunkat. A szakszerű gyártás és modern berendezés biztosítja gyártmányaink kiváló minőségét, üzemünk nagy kapacitása garantálja az állandó és zavartalan áruszállítást.

Próbarendeléssel győződjenek meg áruink kiváló minőségéről.

»JUPITER« MŰVEK
szuboticei telepe

9369

Szubotica, Trg Kralja Tomislava 7.

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVENA OPŠTINA
U NOVOM SADU.

Broj. 336 iz 1929

Oglas dražbe

Srpska pravoslavna crkvena opština novosadska izdavaće putem javne dražbe u svojoj novoj kući u Sr. Karlovcima 2 stana, više lokala, restauraciju i kavanu sa hotelskim sobama i svečanu dvoranu na 1-6 godina od 1-og oktobra t. g. pod zakup.

Dražba će se održati na licu mesta u Sr. Karlovcima u subotu 31. avgusta t. g. u 9 časova pre podne. Dražbovatelji za stanove i lokale polažu vadijum od 1000.— Din. a za hotel 5000.— Din. u gotovom ili odgovarajućim vrednosnim papirima, koji će vadijum po obavljenoj dražbi nadopuniti na tromesečni iznos kirije što ostaje kao kaucija.

Bliža izvešća mogu se dobiti u pisarnici srp. prav. crkv. opštine novosadske za vreme zvaničnih časova. Iz sednice crkvenog odbora srp. prav. crkv. opštine novosadske, držane 14/1. avgusta 1929. godine.

9345

PRESEDNIŠTVO.

Állandó körzeti képviselőket

magas jutalékkal, esetleg fix havifizetéssel keres állami értékpapírok és egy új cikk részletfizetésre való eladására rendkívül szolid és tökéletes nagy vállalat azonnalra. Agilis képviselők küldjék részletes ajánlataikat „Solid 20-549” jellegre a Publicitas d.d. Zagreb, Gundulićeva 11 címre

RUSZANDA

isz pürdő MELENCE (Bánát)
Jugoszlávia legjobb hatású iszapfürdője

Különleges gyógyfürdő reumás, csuzos, isiászos, skrofulotikus és csonttuberkulotikus betegségek gyógyítására
A fürdőben mindennap a 27. gy. e. teljes zenekara hangvers nyez

Ügynökök figyelmébe!
NAGY KERESÉT

Elsőrendű cikkeink magánfeleknek való eladására keresünk minden vidékre képviselőket. Ajánlatok

Specialimport, Ljubljana
poštai pretinac 174 címre küldendők

Főmolnár

hosszu gyakorlattal, első endű referenciákkal bármikori belépéssel
állást keres
2-3 vagonos malomban. Megkereséseket „Műszaki” jellegre a kiadóhivatal továbbít

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére

Használt tankönyvek

kitűnő állapotban, új, tartós kötésben
míg a készlet tart

féláron

Előíráson

író-, rajz- és tanszerek jutányos áron

A középiskolai magyar tagozatok növendékeinek figyelmébe!

Tankönyvszükségletüket már most rendeljék meg, mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe ütközik

VIG könyvkereskedés
Subotica, Főtér

Látogassa meg

az

OSIJEKI KERULET VII. ŐSZI

VÁSÁRÁT ÉS MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSÁT

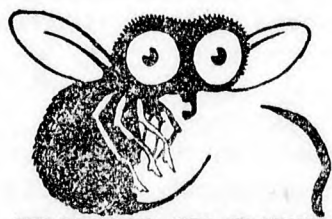
1929 aug. 31 — szept. 8

Kiállításra kerülnek ipari, háziipari, népviseleti, szőlészeti, állattenyésztési vadászati, halászati, tehenészeti, méhtenyésztési cikkek és áruk, mindennemű mezőgazdasági termék, lovak, marhák, apró állat és baromfi

Lóversenyek

50%-os menetdíj kedvezmény a vasutakon és a gőzhajókon

Vásárigazolványok kaphatók a vásárlóképviselőknél, pénztárazatoknál, községkázaknál. Ahol nem lenne kapható, forduljon közvetlen a vásárigazgatósághoz

FLY-TOX

ROVARIRTO

Gyorsan és biztossan öl MÖLYT, LEVÉLET, SZUNYOGOT MINDEN ROVART ÉS AZOK RÉTEIT-KAPHATÓ MINDENÜTT eredeti két francia csomagolásban ÖNÁRKÓDJUNK! UTÁNZATOKTOL!

Gyári lerakat a Vajdaság és Szerémség részére:

KEMIKALIJA

vegyszerek nagybani raktára

NOVISAD

Arse Teodorovića (Štukina) ul. 7

ELEK PENZIO BUDAPEST, RÁKÓCZI UT 9. II/2.

Elegáns szobák, kitűnő ellátás, vidékieknek egész rövid időre is 6-50 pengőtől feljebb. Szerbül beszélünk

Informátorokat keresünk

minden városban és községben, akik információs irodák részére már dolgoztak. Ajánlatok "454" megjelöléssel Jugomosse, Beograd, Terazije 25 címre küldendők.

9004

Fayence- és majolika falburkolólapok

padlózati keramitlapok és samottanyag

nagy választékban jutányos áron állandóan kapható:

Schomann és Bauer cégnél, Noviszad

Kedvező áron eladó Beogradban ház, kávéházzal, 1 üzlethelyiséggel és 4 lakással a Carigradska

és a Vojvoda Dobrnjac ulica sarkán. — Felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Stojan Stojanović**, Beograd, Knez Miletina 81

Jugoszláviai tengeri világfürdőn lévő nagyszálló, étterem és kávéház

amelyik évtizedek óta fennáll s igen jó hírnévnek örvend,

finanszírozót vagy társat keres

A szükséges tőke 200.000 dinár
Cím a kiadóhivatalban

9245

Spitzer Zoltán

új speciális szücs- és szőrmeáruháza

Veliki Beeskerek

Vojvoda Mišića ulica — a Nagyhíd mellett

Állandóan nagy választék az összes szőrmeáruban Szőrmeakabátok, gallérok, bélések a legújabb párisi divat szerint

Speciális szücsműhelye átalakító és javítási munkákat pontosan végez

94-3

UTOKURARA

1 galka masabb a stara-kanjizsal
Csodakut-fürdő

mely a város alatt, gyönyörű árnyas parkban fekszik s nyugodt csendessége biztosítja a pihenést. A víz nagy rádióterápia folytán orvosilag javulva ízületi és izomreuma, isiász, zsába, idegbántalmak női bajok ellen és emésztési zavaroknál.

Fizetsz szép szobák, olcsó ellátás — igen mérsékelt fürdőárak
MENETREND:

Szuboticáról vonat indul reggel 5, d. e. 10 óra 8 perckor, délután 2 óra 11 perckor, este 6 óra 55 perckor

kereskedő ház

leltárral Bácsban, főtéren
szabadkézből eladó

Bővebbet: Bácsi Takarékpénztárnál, Bács

BUTORT

Suboticán legolcsóbban butoresarnokában vehet

ERDÉLYI
Győződjenek meg vételkötelezettség nélkül. IV., Bene Sudarevićeva ulica 4

Parkett-gyári tölglyhulladék **I-a tűzifa** 100 kgr.-ként házhoz szállítva **32** dinár. Nagybani vételnél nagy árengedmény **J. Vujković i Drug** Szubotica Tel. 6-69

Vasbereskedő, bádogos
terjenj nagy képes árjegyzéket
FÜZI
bádogárnyáértől
Szabolca (S. H. S.)

Építési szakemberek
építéssel, alkalmassággal
építéssel, alkalmassággal
AQUASIT
szigetelő és szigetelő
szigetelő és szigetelő

Próbarendelés mindenkit meggyőz arról, hogy a legkiválóbb és legbiztosabb szigetelő az **AQUASIT**
Vajdasági vezérközpont: Bácska Centarugyár, Subotica

Eladó
Amerikába költözés miatt
1 faragásos hálószoba, 1 könnyű szalón, 1 díszes faragványos állítókör, 2 antik barokktámlásszék, szekrények, ottomanok, asztalok és egyéb bútörök, eredeti olajfestmények, pasztellek és rézkarcok.
Novisad, Futoška ul. 143

Morvai és Molnár
műkő- és cementárnyár Subotica (a vasuttal szemben)
Elvállal mindenmű munkát, készíti a víz- és gázvezetéseket, valamint dróthétes és oszmószt betoncsöveket.
Árajánlattal díjmentesen szolgál.
540

Hol vásárol a vidéki Suboticán

Butor
legjobb — gyári áron
Fister Guztávnál, Fra Ješe tr. 6
Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!
Kiváló s épen festés és vegyi tisztítás
WIHART IMRE
Sokolska ulica 3

Vásics Péter
ujonnan berendezett rollógyártótelepén
Bene Sudarevičeva ulica 41

METROPOL-GARAGE
vállalja az összes rendszerű autók javítását garancia mellett!
Oslobodjenja (Senta) ulica 23

DEKA autógummi elismert német márka
Képviselet **Takács Márton**
gumvizühegy, Zrinski trg 24.

RADIO KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olesők, jók, megbíhatók

Mindenemű cukrászgépek: fagyaltgép habzó, sütővasak stb., továbbá fa- és komópermetező készítése garancia mellett
Puskás gépműhelyben
Toistojeva u. 7

Butor izléses és jó minőségben, méltányos árban, részleteire is
Épület Mérth Lajos
asztalosnál
VII., Jugovića ulica 13.

Szenzációs újdonság
Minta ottalmsva 14903/1927. sz. a.
Fémkeretes és ovális kazetta és bőrönd
Főszajátosságai: 1. Pehelkényű, 2. Tartós, masszív, 3. Elegáns, kecses
Andrássynál
Subotica szőgyártó, nyerges és bőröndös Gáteképes

Tüzifa
Bükk, gyertyán és tölgy fevága és házhoz szállítva
100 kg.-ként **36.— dinár**
Koks és a többi tüzifa csak a legolcsóbb napi áron, ha van, vételezni nagy árkedezmény
J. ETVEŠ
atele
Sava Tekelia (Hlas) ut. 25.

Sütemény 2 din.
Haboskávét süteménnyel 5 din.
Fagyalt egy szelet 3 din.
Alkalmi és lakodlmas **Torták**
olcsón 5408
„MIGNON“
Institor: **Sándor**
újonnan megnyitott cukrászdájában SUBOTICA, Strossmajerova ul. 22. Halpiac, Faragó mestáros melétt

Előnyömdát
legjobb rajzokkal, 1-a papíron legolcsóbban szállít
Bleier Armin
előnyömda-berendezési gyár
Senta, Sokolska ulica 5

Olcsó házhelyek
építés külváros közepén, Hartmann- gyári villamos megállótól 200 méterre, magas, egészséges helyen, 1-2 éves havi részletekre is kapánként eladó.
Építetanyag is kapható részlete- kévebbet a helyszínen, a Hartmann- gyár kapusánál és a tulajdonosnál: Senta ul. 17. alatt. 802

BUTOROK, hálók, ebédlők, uri szobák, szalón- és angol garnitúrák, teljes lakásberendezések
Külföldi kiváló minőségű, legújabb különleges szőnyegek gyári árban
Éder Kálmán
butorruhá a Subotica, VI sonova ul. 40

A tudomány Antiszeptikus fog-, új sikere! száj- és garatviz!
Bakteriológiai vizsgálataok igazolják, hogy ez a víz megöl minden kórokozót, lehétlenné teszi azok elszaporodását, nem árt a szöveteknek, a fogakat, a szíjít és a garatokat megtisztítja a ragályos okozó és terjesztő baktériáktól, a fogakat tisztán tartja és megőrzi azok szép fehérségét.
Kiváló védekezőszer a foglajás és a szájbetegségek megelőzésére, — egyedülálló szer bármely ragályos betegségnek, az angina, reuma, szivizomzat megbetegedése, spanyolnátha, influenza, nátha, stb. ba-
Kapható minden gyógyszerüzletben és drogeriában
Ára üvegenként 24 dinár.
5752

BENZENE PATENT
ESSENCEI GÖRREDŐNYÖK a legjobbak
Mintát és árajánlatot díjtalanul küldünk
BENCZE ANTAL és FIA
ESSLINGER GÖRREDŐNY, ZSALU ÉS SZÖVÖTT FAREDÖNYGYÁR
VELBEČKEREK

Komlózsákok
Julia, len és kender gabona- és lisztes zsákok minden mértékben.
ZSINEGEK
Afrk, lószór, takarók, vízmentes ponyvák nagyban és kisebbben leolcsóbban
Avram Schiff
zsák-, ponyva- és zsineg- gyári és esedőnél **zsák- és ponyvák lószőr**
Telefon: **NOVISAD** Szegedem 24-01 FIÓK: BEOGRAD-SAVE Juteš

Hölgyfodrász-szalón Az ismert kiváló női fodrász, **BULAJIĆ**, július 1-től kezdődően **Aleksandrova** ulica 6. szám alatt van. Bejárat a kapu alatt. Ismert olcsó árak!

Kittűnő minőség! **Oleós árak!**
GYERMEKKOCSIK
 Sátoros 400 dinártól Sport 220 dinártól
Nyugagyak 130 din.
Reformszékek
 Gyermekjátékok Disztárgyak
STERN BAZAR-ban
 SUBOTICA, GYÜMÖLCSPIAC 6852

A legdivatosabb
ridikülők
 valamint jóminőségű bőröndök oleosón
 csakis
Schlagernél, a készítőnél kapható
 Subotica, Aleksandra ut. 1.

LEVELEZÉS

Aranyos Anyukám! Hűség-gel várlak. 9404

Neszmélyi Izsó karmester közölje velem címét. Sarajevó, Nova ulica 1. 9292

Pistal Végy nekem plafondiszt Zsarnócinál Sentán, Subotički put 23, Nelly. 8970

HÁZASSÁG

Férjhezmenne középkori egészséges munkakedvelő intelligens állami tisztviselő 50 év körüli nyugdíjas hivatalnok, kereskedő- vagy iparoshoz. Kovanić Matija, Gakovo (Bačka). 9357

Grünwald ügynökség irodáját áthelyezte Vojvode Putnika trg 12., a vasutigazgatósággal szemben. Házassági ügyekben forduljon hozzánk bizalommal, ügyét legpontosabban és diszkréten intézzük el.

Megnősülne okleveles mérnök, jelenleg magasrangú tisztviselő. Csakis feltétlenül csinos urleányt, vagy özvegyasszonyt venne feleségül, vallásra való tekintet nélkül. 6-800.000 dinár hozományt igényel. Grünwald

Férjhez akar menni, úgy közölje velem igényeit. Pontosan és legdiszkrétebben kezeljük Grünwald.

Orvos árvája, 34 éves, nagyon szép, fess urleányt keres, aki tudná elváltatni. Hozománya egymillió dinár. Grünwald.

Vackoreskedő izraelita urat keresek ur leány részére, aki nagyon jó állást kaphat, együttes alkalmazásban jövény cégénél. A leánynak szép hozománya is van. Bővebbet személyesen Grünwald.

Megnősülne özvegy uriember, mozi és nagy háztulajdonos, bánáti városban. Két kisleánykája is van. Bővebbet személyesen Grünwald.

Orvos, r. ka., akinek nagyobb bánáti városban igen szép jövője rendelke van, megköszölné. Fess, szőke, 30 éves ur. Szép urleányt, kinek 6-800.000 dinár hozománya van, mely lehet ingatlanokban is, keresek részére. Grünwald ügynökség.

Nőstulni akar, közölje velem pontosan kívánságait. Grünwald.

Nagykereskedő, izr. 32 éves, aki atyjának 60 év óta fennálló nagykereskedésü gabonafuvarozást vezeti megköszölné. Feltétlenül hozzáillő urleányt keres 3-400.000 din. hozománnyal. Grünwald.

Férjhezmenne igen csinos leány, szépen berendezett lakással és 20.000 dinár készpénzzel. Lehet vasutas vagy más állami tisztviselő, esetleg fényképész. Vallás mellékes. Grünwald.

Megnősülne 29 éves ur, jelenleg nagyobb papir- és nyomdavidámlal vezetője. Vagyona 200.000 dinár készpénz. Feleségül venne jóra való házias leányt legalább 200.000 dinár hozománnyal, ami üzletvételhez szükséges. Grünwald.

APRO HIRDETÉSEK

Gyártulajdonos, róm. kath., megköszölné, 24 éves, feltétlenül urleányt keres, akinek 500.000 dinár hozománya van, mely lehet ingatlanokban is. Grünwald.

Mérnök, 22 éves, fess urifü, jelenleg még tanul, azonban egy év múlva kész okleveles gépészmérnök, feleségül venne, esetleg azonnal is független urleányt, ki tanulmányait elvégzéséhez egyelőre hozzájárul hozománnyal. Bővebbet személyesen. Grünwald.

Példbirtokos, izr., megköszölné. Feltétlenül szép és fess urleányt vagy fiatal özvegyasszonyt, gyermek nélkül, keres 5-600.000 dinár hozománnyal. Grünwald. 9410

FOGLALKOZÁS

29 éves fűszerkereskedő jó bizonyítványokkal, volt két évig önálló, szerb, német, magyar nyelvismerttel, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 9353

Amatőrök legkisebb munkát, fényképészekből restul elvállalok. Szubotica, Palmotičeva ul. 15. 9406

Pérfilakap-stafirozónó, perfect munkaerő, állandó alkalmazásra felvétetik. — Braća M. Vitanović 9391

Keresek utazókat és utazókat külföldi gyár konkurenciánélküli cikkének terjesztésére. Fixfizetést és magas jutalékokat adok. Mindenképp személyesen meggyőződhetik. Levélbéli ajánlatokhoz 1 dinár melléklendő. M. Rajčić, Novi Vrhas, Kralja Petra ul. 339. 9383

Ügynököket keresek Szubotica, Bácska és Bánát minden városa és községében. Komoly munka mellett nagy kereset lehetséges. Ajánlatok »Hercules« jellegére a kiadóba. 9352

Provizions utazót, aki kisebb kollektiót magával vinne, keresek. Ajánlatok Kardas hirdetővállalathoz, Novisad, Vilsonov trg 7. »Utazó« jellegére küldendők. 9378

Bocskoroszegédet keresek azonnali belépésre. Barna András, Mol. Bácska. 9388

Dezáló főmolnárt keresünk magas díjazással vidéki vámmalom beállítására. — Ajánlatok »Szakember« jellegére a kiadóba küldendők.

Almolnárt keresünk vidéki vámmalom önálló vezetőre. Csak oly szakemberek pályázzanak, akik nagyobb malmokban mint önálló almolnárak már hosszabb ideig működtek. Ajánlatok »Almolnár« jellegére a kiadóba küldendők.

Segéd, a rőfös-, rövid- vagy fűszerszakmában, szerb és magyar nyelvtudással. Állást keres. Igényei szerények. Cim a kiadóban. 9372

2 kereskedőmit végzett leány keres irodai alkalmazást. Ir és olvas szerbül, németül és magyarul. Cim a kiadóhivatalban. 9363

Üzletkötő kibővítéséhez társat keresek. Csak személyesen tárgyal. Peić iroda, Szubotica, Cara Dušana 5. 9374

Gépszat keresek 65 HP futatúléseles szívógázmotorhoz. Csakis elsőrendű szakemberek nyújtsák be pályázatukat fizetési igényeik megjelölésével »Vámmalom« jellegére a kiadóba. 9379

Képviseletet keresek egész Jugoszláviára, akik drogusztákat, gyógyszerárakat, rövidárukereskedőket látogatnak higiéniai tömegi eladásra magas jutalék mellett. Ajánlatokat »Disztíngvált« jellegére a kiadóba kérek. 4916

Idősebb fűszeresség azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 9369

Munkásleányok azonnali felvétetnek. Cim a kiadóban. 9399

Cipőkremfőző

aki különböző apraturákat is tud teljesen önállóan előállítani, azonnala állandó alkalmazásra felvétetik. Ajánlatok az eddigi működés feltüntetésével »Dragica« industria keméckih proizvoda, Zagreb, Ilica 73 címre küldendők. 9389

Fiatal, jobb lány (árva) házimunkára felvétetik. Dr. Wilhelm, Paje Kujundžića ul. 13. 9211

Zongoramester, elsőrendűt, keres azonnali belépésre éjeli üzlet. »Zöld lámpa«, Sarajevó. 9293

Kovácssegéd, önálló munkás, gazdaságba ajánlkozok. Cim a kiadóban. 9270

KOMLÓZSÁKOK

prima cseh anyagból
liszt-gabona-zsákok
 úgy új mint használt
vizmentes ponyvák
 olesón kaphatók
SCHOTTEN I DRUG ZAGREB
 NOVISZÁDI FŐKÉPVISELETNÉL ÉS IERAKATNÁL
MILAN BERL, NOVISZAD
 Jovana Subotića br. 9.
 PONYVA- ÉS ZSÁKKÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT
 Telefon 23-30. Távirati cím »JUTE«

Jó munkás cipészsegéd, aki a csizmamunkában is teljesen jártas, felvétetik. Balog Antal cipész, Telescska 448. 9328

Kinderfräulein, intelligens, perfect deutsch-kroatisch, im Haushalte mittätig, zu einem sechsjährigen Mädchen für den 1. September gesucht. Adresse: Subotica Postfach 32. 9203

Magyar, német, szerb, francia, angol nyelv leckéket adok óránként aszerint — hetenként — egyszer vagy többször, külön vagy társulva vétetnek — 20-10 dinárért személyenként. A Berlitz rendszerű társalgási tanmód szerint a tanuló 3-4 hónapi tanulás után írni és beszélni tud. Sakkjátékok tiz leckén belül a nitok meg Megkeresések »Polyglott« cím alatt a ki-

Utazót keresek, kinek jó mellékkeresetet adnék. — Roth, Palmotičeva 79.

Vaskereskedősegédet, ügyes, önálló eladót keresünk, aki horvátul, németül és magyarul beszél. a katonaságot kiszolgálta. Ajánlatok Tompak i Heinrich, Subotopolje, Slavonija címre küldendők. 9303

Ügyvédsegédet és pedig vagy gyakorlott irnokot vagy fiatal jelöltet keresek, aki perfect ir Adler irógépen vagy szeptember elsejéig perfect megtanul. Jevrejska ul. 13. II. emelet.

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK VITURNÁL NOVISZAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Zongora Stingl elsőrangú, uriszoba, könyvszekrény, nagy garderoobszekrény, szőnyegek, függönyök, ágy, szelzen, szerviz, konyhaberendezés eladó. Karadžićeva ul. 12. 4919

Férfiöltöny, fekete, erős termetre, továbbá nagy kosár eladó, Palmotičeva ul. 15.

Vasasztergapad, furógép és teljes kovácsműhely felszerelés eladó. Özv. Csikmák Péterné, Szenta. 9274

Lakoház üzlethelyiséggel Subotica, Štosova ul. 11. szám alatt eladó. Tudakozódni ugyanott az üzleiben. 9131

Korona-bónokat készpénzért fixre vásárol Pučka Steadionica, Osijek, Desatićina ulica 27. 9294

Szódavizgyártógép, keveset használt, eladó. Nagypati Balázs sörkereskedő, Bačka Topola. 9290

Falínkfőzőkazán, keveset használt, kg-ként 35 dinárért eladó. Özv. Csifcsák Ferencné, Bačka Topola.

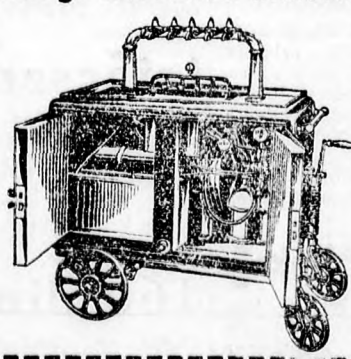
Figyelem! Új Figyelem!

könyv- és papíruzet-megnyitás!
 Értesítem a n. é. kö. önséget, hogy f. évi augusztus 31.-én, Szubotcán, Sirossmayerova u. 6. szám alatt (col Wilhelm f. e. könyv ere k. dös)
könyv-, papir- és írószer-kereskedést nyitok,
 ahol nagy választék a kaphatók az ös. es
iskolai és irodai felszerelések,
 valamint a szakmába tartozó összes cikkek.
 Alá dó nagy raktárt tartó szerb, horvát és magyar szépirodalmi, tudományos, szak- és ifjúsági könyv. kből, tankönyvokból, író- és rajzszerek, továbbá irodai felszerelésekből.
 Kiadói és gyári árak!
Berleković V. könyv-, papir- és írószerkereskedés

Az összes gyártmányú motorkerékpárok legprecízebb és leggyorsabb javítása.
Fellegi József Novisad
 Futoški put 92, nagy tapasztalatu és egyedülálló speciális motorkerékpár- és autójavitóműhelyében. A legbetegebb és legkomisszabb hibájú kerékpárt is visszaadom az életnek. Állandóan raktáron mindenféle márkájú használt, olcsó és kitűnő állapotban levő motorkerékpárok és autók, u. m.: D-Rad, Harley, Ariel, FN, Puch stb., stb. Motorkerékpárokhoz alumínium mellékkocsi készítését rendelésre vállalom. Elsőrendű anyag. 9191

Mozgó limonádé-kimérő apparátust szódagyártóval

tetszetős kivitelben és higienikus berendezéssel gyárt
Braća Goldner
 jégsekreány-, fabutor- és r. zárugyár
 Subotica, Jugovića 20
 Telefon 1-34
 Kérjen árajánlatot!

Olcsó áron készít mindennemű nyomtatványt a
Minerva nyomda r. t.
 Izléses elkészítés. A legmodernebb kivitel.

LIFKA-KERT

Csütörtöktől vasárnapig

2 nagyszerű ujdonság!

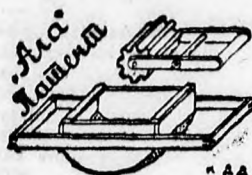
Vörös sas jegyében

Egy vöröskeresztes apáca és angol úszót szerelmi története. — Főszereplők:

Marceline Ray, Ralph Forbes
Sahib a csodakutya

Volt-e már szerencséd?

Slágarvígjáték. — Főszereplők:
HALYATES

„ALA“

(patent Konrath)

paradicsom paszirozó

minden vas- és háztartási üzletekben kapható:

Gyártja:
BRAČA LENARD
Industrija drva
Szabotica 8206

Péfkapa házhely eladó
SAND-pálya mögött. Tomićeva ulica 49. sz. 9276

MÁV hatos cséplő golyós dobbal, hozzá 8-as Ruston nagy fogaskerekes kazán, új Marschall szabályozóval, szalmafutóval ellátva, eleve-áttöréssel és teljes felszereléssel 98.000 dinárért eladó. Levélre nem válaszolok. Lősch József, Bačka Topola. 9324

Betegtolókocsi, jókarban levő, keveset használt, eladó. Özv. Szerdahelyi Jánosné, Stara Kanjiža. 9408

Luxus-autó »Essex« márka, hathengeres, hátulíves, csukott karosszériával, azonkívül külön áruszállító csukott karosszériával, a legprimáris karban, olcsón eladó. Kétüléses kis sportautó megvételre keresek. A. Kováč, Sombor, Kralja Petra 2. 9386

Autóbussz, 19 üléses, »Fiat 506«, teljesen renoválva és kifogástalan állapotban azonnal eladó. Mogin Garázs, Novisad, Temerinica uca 49. 9377

Ajtók és ablakok, spaletákkal, csaknem újak, eladók. Homok ingyen vihető el udvaromból, hol rakodni is segítők. Bolt, pince, műhely és szoba kiadó. Bővebbet Dr. Blum fogorvosnál, Szabotica, Trubičeva ul. 2.

Keresek megvételre jó karban tartott kisebb íróasztalt. Cimeket a kiadóba kérek. 9386

Horgos-kamaráserdői szép villa, télen, nyáron lakható, 1800 négyzetméter kerttel olcsón eladó. Tudakozdani Thomárynál, község háza. 9182

Uj ládák, különféle gyufás, dohány és cigarettás ládák nagy mennyiségben jutányos áron eladó. Mihovoj Todorović trafikós képviselői üzletében, Kralja Aleksandra ul. 8. 9418

Ebéd- és hálóbutor, jókarban levő, jutányos áron eladó. Érdeklődni Skotus Viatora ul. 51. 9382

35 HP fagázomotor családi okok miatt sürgősen eladó. Postacím: Törőcsik János, Stara Morávica. 4917

Jólmenő mészégetőgyár, a vasutállomás mellett, a vasúti kirakodótól alig 100 méternyire, nagyobb bányai járási székelyen, családi okok miatt olcsón eladó. Az eladott mész mennyiség 80—85 vagon, azonkívül 10—15 vagon cement évenként. A telek faterkedés és mészégető céljaira rendkívül alkalmas. Csak komoly vevőkkel tárgyalok. Cím a kiadóhivatalban. 9373

Eladó 5 szobás beltéri ház. Cím a kiadóban. 9405

Eladó két női bicikli és egy konyhakredenc, 1 diván. Csosak, Vilsonova ulica 28, Skadarska ul. 8. 9240

Ajtók, ablakok minden mértékben azonnali szállítással kaphatók. Mindennemű famunkát vállal Mihály asztalos, Zlataričeva ul. 22. (Tüzoltó laktanya mellett).

Téglá- és cserépgyár, teljes felszereléssel, 3 lakásos házzal, 7 hold szántófölddel 50.000 dinárért eladó Bővebb felvilágosítással szolgál Csapó János, Čačak, Slavonija. 9400

Csúka községben forgalmas helyen sarokház fűszer- és vegyeskereskedéssel, amely mészárosnak vagy péknek is alkalmas továbbá 2 rollós portál, eladó Juhász Lajos kereskedőnél. 9394

Megvételre keresek használt, de üzemképes, 30—40 HP négyhengeres autómotort. Molnár könyvkereskedés, Szenta. 9398

Alkalmi vétel. Bánátban 30 év óta fennálló üzletház, egyedülálló a területen, engedéllyel, vendéglő, tűzifa, mész és cement és gabonakereskedés, törekvő munkatörőnek biztos meggazdagodás, igen kedvező feltételek mellett eladó. Grünwald ügynökség. 9411

Műlábak műkarok, győzfűzők, támgépek és betegtolókocsi, Schönbrunnál, Szabotica, Paje Kujundžićeva 20.

Fűzők, orvosi rendelésre, haskötők legmodernebb kivitelben Gutainánál, VII., Ostojičeva ulica 15. 4839

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapotól és ünnepnapon számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontás nélkül juttathatók tovább. Kérlek megjelölni a címzettet.

Ajándék óra

Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden

IDOL CIPÓKRÉM

dobozban van egy betű. Ha a betűkből az

J D O L K R E M

szót összeállítja, vagy 120 darab vegyes betűt beküld, kapazért jutalmul **egy szép órát**

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d. Novisad

6307

135 dinár hatszemélyes likőr-készlet, kina ezüstből, tömör, tetszetős kivitelben
295 dinár 14 karátos arany karóra, 10 köves, svájci szerkezettel
Kiváló minőség. — Irásbéli ó állás
Goldberg ékszerész órák, Novisad,
Kralja Petra ulica 23 8295

Használt boros hordók

minden mennyiségben azonnal tölthető 50 litertől 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuraničeva ul. 19 7112

Főszereplők Szabotican, forgalmas uton, házzal együtt eladó. Biztos megjelölést nyújt. Cím a kiadóban.

Auto és rádió akkumulátor készítése, javítása, töltése mindennemű anyagpótlással Wilhelm, Pašićeva ulica 2

Ócsó kiűnő kikindai hornyolt vörös

tetőcserép

Kiesinyben és vagontelekben kapható Daničević (Palicsi) put 29. sz. alatti új tetőcserép telepen. Rendeléseket felvesz **Centralna Banka** k. z. Subotica, Aleksandrova ul. 8865

160 dinár

10.000 kg durvaszemés dunai homok, 120 dinár fi nomszemés, ab vagon Bo-gojevo. Nagymennyiségű Száva-sotterrel is rendelkezem. Johann Merkl, Sonta, 9083

Veszek leszedett komlódrót. Braun Géza szítás. Srbohran (Bácska). 8084

Veliki Beackoreken vegyeskereskedés házzal betegség miatt jutányosan eladó vagy kisebb lakóházzal elcsereplhető »Bera« hirdető. Veliki Beackerek. 9284

Erstklassige deutsche Lehrerin sucht Wohnung (möbliertes Zimmer) gegen deutschen Unterricht. Angebote an die Administration erbeten. 9160

Megvételre keresek 14—16 HP lehetőleg nyersolajmotort. Bata, Senta, Beograd-ska ulica 64. 9209

Göré, 3 ös, 5000 dinárért eladó. Vidaković Mijó jegyző, Svetozar Miletić. 9361

Modern belterületi lakház szabadkészből eladó. Cím: Štosova ul. 8. 7246

KÜLÖNFÉLE

Két utcai szoba mellékhelyiséggel azonnal kiadó. — Ugyanott jóforgalmu bor-bélyűzőt november 1-re kiadó. Zmaj Jovina ulica 25. 9280

Mokuca Mihály, Horgos 150 merinói anyabirkával elmenne felesnek. 9384

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap
Kettős műsor

Richelieu kardinális

Egy rész a francia történelemből. — Főszereplők:

Robert B. Mantell, Alma Rubens

Három szoknya, meg egy nadrág

vígjáték. — Főszereplők:

REGINALD DENNY

Vállalok 2 fiu vagy leány tanulót teljes ellátásra. Hetenkénti 2 hegedű vagy zongora óra adással együtt 4 800 din. havonta. Cím a kiadóban. 9330

Egy vagy két jobb család-ból való kisdíjakot (leányt) elvállalok teljes ellátásra szigorú felügyelet, az állománygyakorlása mellett, azonkívül a napi tananyagot átvenném. Cím a kiadóban. Ugyanott egyedülálló házmestermőkerestetik. 9367

Jobb izr. család két tanuló-nak teljes ellátást adna. — Cím a kiadóban. 9414

Szépen butorozott 2 ablakos utcai szoba város központjában egy-két ur részére kiadó. Cím: Badalčeva ul. 16. Subotica. 4916

6—8.000 dinárért kamat fejében szép lakást, azonkívül a pénzre biztosítékot adok. Cím a kiadóban. 9371

Bértraktort keresek 100 kat. hold föld októberben való felszántására. Schaffer Gyula, Kutaspuzsta z. p. Sekije. 9366

Gimnázium közelében uri család elvállal teljes ellátásra diáklányt vagy ki-sebb diákiut. Cím a kiadóban. 9412

Kisebb-nagyobb lakások azonnalra vagy későbbre kiadók. Érdeklődni Blum gyógyszerárban. 6190

Négyoszobás lakás fürdőszobával november elsejére kiadó. Trg Cirila 1/d Kisköz, Teréz templommal szemben 9109

A központban forgalmas helyen, két üzlethelyiség, irodának is, kiadó. Rádío Reklam. 9375

Kétszobás lakást mellékhelyiségekkel keresek azonnalra gyermektelen fiatal házaspár részére, lehetőleg nem messze a beltértől. — Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 9364

Kétszobás komplett lakást keresek november 1-re. — Drača Stipančević, Aleksandrova ul. 9248

Zongorát vagy pianinót, jókarban levőt, bérelek. — Érdeklődheto Moreca Dusanál zongorista, Novisad, Kamenička 70. 9396

Bérbe földbirtok Subotica határában 100 lánca és 56 lánca kedvező feltételek mellett kiadó. Grünwald ügynökség.

Kiadó lakás. Öt parkettás szobából álló elsőemeleti lakás, megfelelő mellékhelyiségekkel, fürdőszoba, cselezőszoba stb. november 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál a házmester I. Dunav Art. puka ul. 7. 9279

BENCE JÁNOS
Irgépmechanikus Szabotica
Ciril Metod trg. 20.

Ha gallérját, fényesen, fehérén és elegánsan akarja viselni, akkor küldje 445

PIUKOVIC
gőzmosodába
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

Forgalmas helyen ÜZLETHELYISÉG
szeptember 1-re **kiadó**
Bővebbet Novisad
Jevrejska ulica 18.

Egy szoba, konyha, fűskamra azonnalra vagy szept. 1-re kiadó. Bővebbet Tik-vicki vendéglősnél, I. kör, Vlaška ul. 6. (Volt honvéd laktanyával szemben). 4918

Egy szoba-konyhából álló lakás kiadó. X., Vojvodjanska ul. 10. 9334

Kiadó 2 uccai butorozott különbejáratu garzon szoba. VII., Usporedna 4. 9325

Kétszobás udvari lakás azonnal és kétszobás udvari lakás novemberre kiadó. Aleksandrova 11. 9321

Rektármak alkalmas 2 szuterénhelyiség kiadó. — Bővebbet Deutsch optikusnál, Subotica. 9360

Diákokat elvállal teljes ellátásra egy tanítócsalád. — Petrogradska (Kenyérgyár során) ul. 30. 9086

»Neo-Derma« kivonat bíz-tos szer viszketésgéggel járó bőrgyulladások és bőrbajok ellen. 10 dinár előzetes beküldése mellett prospektust küld Nada laboratórium, Subotica.

Wolfner gépszíjjal munkát, időt és pénzt takarít meg. Szabotica, egyedüri Barzel vasúzet. 6117

Kölcsönzések, kölcsön-ponyvák kaphatók Léderer Bezsó cégnél, Sombor. 8866

A szépség hatalom, a szépség siker! Széplő és májfolttal ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arkenőcsőt és borax-szappant. — Kapható mindenütt. Főle-rakat: Hercz-drogéria, Subotica. 8101

HALBROHR SPEDICIJA SZUBOTICA Telefon 10. ELŐNYÖSEN VÁMOL, SZÁLLIT, BERAKTÁROZ

A szerkesztésért BRÓDY MIHÁLY távollétében HUBERTH JÁNOS felelős. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r. l.-nél. Felelős kiadó: NAGY SÁNDOR Szabotica.